

Izhaja vsak četrtek in velja s poštino vred ali v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 32 Din, pol leta 18 Din, četrt leta 8 Din. Izven Jugoslavije 64 Din. Naročnina se pošlje na upravnništvo »Slov. Gospodarja« v Mariboru, Koroška cesta št. 5. — List se dopušlja do odpovedi. Naročnina se plačuje vnaprej. Tel. interurban 113.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

18. številka.

Maribor, 5. maja 1927.

61. letnik.

V dobi obče negotovosti.

Ker je morala odstopiti prejšnja vlada, v kateri je bila zastopana SLS s tremi ministri, je zavladata ne le med Slovenci, ampak tudi med Hrvati ter Srbi upravičena nevolja. Sedanja Vukičević-Marinkovičeva vlada ni tič in ne miš. Ko se je pojavila, se je pisalo, da bo odgodena skupščina, da bo ta vlada pripravila vse za volitve, na to bo razpuščen parlament in enkrat na jesen bi se naj pod vodstvom te vlade preizkusila potom skupščinskih volitev volja naroda. Kakor pa je sedaj sklepati iz raznih izjav, ki jih dajejo vodilni politiki in kakor pišejo listi, vlada nima volilnega mandata, pred skupščino ne more, ker nima nobene zaslombe ne pri radikalih, ne pri demokratih in niti tako daleč ni prišel g. ministrski predsednik Vukičević, da bi bil od Velike noči do danes izpolnil 5 še vedno praznih ministrskih mest.

Ob nastopu te sedanje vlade se je tudi govorilo, da je nastopila predvsem radi tega, da bo novi zunanji minister Marinković potisnil našo zavoženo zunanjo politiko v drugi tir in da bo pomiril italijanske hujskarje napram naši državi. O napovedanih zunanje-političnih čudežih g. Marinkoviča še ni nobene sledi in italijansko časopisje piše ravno tako neprijazno in hujskajoče proti Jugoslaviji, kakor pred Marinkovičem. V teh dneh Marinkovičevega ministrovanja so se povzpeli Italijani do te drznosti, da pomnožujejo vojaštvo na meji, kopajo strelne järke in betoni-razojo postojanke za težke topove ob italijansko slovenski meji. V dobi obče nesigurnosti na znotraj in na zunaj bi morala stati pri krmilu države vlada, ki bi krepko delala s parlamentom, da bi vsaj deloma zadovoljila zahteve našega troimenega naroda, a tudi glede zunanje politike nastopila s tako diplomatsko odločnostjo, da bi Mussolini sam nehal z vednim rožljanjem s sabljo.

Bije res dvanaesta ura in na odločilnem mestu v Beogradu bodo morali uvideti, da za vlado, ki nima volilnega mandata, ki ne more pred skupščino, ki se ne more izpopolniti in je tudi z ozirom na zboljšanje našega zunanje položaja za nič, ni obstanka in morajo na vladno površje močje, ki so predstavitelji SHS narodov in ki bodo vodili ter vršili vladne posle s pomočjo parlamenta!

Da bomo nasprotnike poznali.

Demokratska romarica.

Naše brezverce zelo jezi, ko vidijo, da ljudstvo ne opušča svojih verskih navad, zato jih smeši, kjer le more. V ta namen so se poslužili zopet »Domovine«, ki je zavoljo tega seveda zopet čisto nedolžna in ne stori ničesar zoper verske obrede in običaje. Pravi pa: 1. Božja pota so le zato, da bi razni redovniki sicer ostali brez kruha. 2. Trdi, da so se božja pota ustanovljala s raznimi prevarami in lažmi. Odvrača ljudi od cerkve in sv. maše ter pravi, da se v hosti veliko lažje moli. (Kdo je že videl kdaj v hosti kakga slovenskega liberalca moliti, to nam povejte!) 4. Mesto božjo pot, gojimo planinarstvo in prirejammo izlete po širnem svetu (to demokrati znajo!). 5. Včasih so darovali umetniške reči Bogu na raznih božjih potih, zdaj pa ima umetnost drugje svoje polje.

Januš Golec:

Apoteka in banda v škatlici.

(Zagorska.)

»Jezus, Marija!« je vzkliznil vsakdo, ki je srečal prvič Ceričevega Ilijo in Imbreka. Ni se izvijalo iz prs to prese- nečenje, ker sta bila omenjena Zagorca kaka potepuha ali tolovaja, pač pa radi tega, ker sta bila visoke postave liki slavonska hrasta. Hodila sta bosa, izvemšči najhujšo zimo, in iz stopala so jima bila tako izredno dolga ter široka, da bi bil vsak lahko zastavil mlinsko kolo, ako bi bil utaknil le samo eno nogo v žleb. Koščeno truplo se je gibalo na dolgih nogah, ki so tičale v ohlapnih zagorskih gegačah (hodne hlače). Roke kot iz jekla in ti razpelišeni ročni palci so bili v skregani razdalji od drugih prstov ter oznanjali na prvi pogled moč, ki se je končavala v dlaneh. Glava v primeri s truplom majhna, po hrvatsko navzdol zaobšene mustače a nekaj dobrohotnega, da, prikupljivega je odsevalo iz oči. Iz ust sta jima bingljali vedno fleči pi- pici, ko sta stopala naprej Imbrek z leskovko v roki in za njim brat Ilija z veliko vrečo preko rame.

Ilija in Imbrek Cerič sta prebivala v zagorsko pre- prosti bajti preko Sotle. Bila sta oba samca in znana daleč na okrog kot limarja. Kuhala sta mizarski lim. Krog njune kožure se je razširjal tako močno nos dregajoči duh, da se je izognil te domačije vsakdo daleč naokrog, če ni imel posebnega naročila za visokorosla brata.

Novo pohištvo je delal pri nas na domu Hrvat Valjak. Oče moj, ki je tedaj trgoval bogzna kod z živino, se je bil vrnil pravkar. Na mizi v veliki izbi je bila nezmatna škat- lica, na tej vrteča se plošča in iz pločevinastega godala so vrel zvoki cele godbe, ki je bila skrita nekje. Vsi domači smo bili kakor očarani zbrani krog te škatle. Oče je na- vijal škatlico, spreminjal plošče in nam razlagal, da je to — »gramofon«. Mi tedaj majhni otroci smo se čutili pri muziciranju škatle v nebesih; stara dekla Roza je pre- kinjala rajski čar z glasnimi opombami o coprniji, ki piska iz škatle in je grešna pred Bogom.

Prav vsi domači smo bili pribiti v to godbo brez god- cev, ko sta vstopila in nas zmotila Ceričev Imbrek in Ilija.

Tako je pisala »Domovina« in bo zopet nedolžna! Za pot kakor koš! In ko tako piše o verskih vajah Sloven- cev in jim očita omejenost itd., pa se pritožuje, češ, da la- vantinski škof pišejo nov pastirski list zoper »Domovino«. Ali pa bo še sploh treba pisati pastirski list zoper »Do- movino«? Ali naši ljudje še res ne vedo dovolj jasno, kak- šen je ta list? Dozdaj so se nekateri izgovarjali, češ, da prihaja zastoj. Kot pa smo izvedeli, je uprava lista iz- ročila vse zaostale dolžnike neki liberalni hranilnici, da jih izterja, če treba tudi iztoži. Zdaj bodo ti plačevali, če- prav so mislili, da jo bodo res zastoj prejemali. Pa če bi prišla tudi zastoj, zdaj, ko se tako dobro razume na ro- manje, naj pa roma tja, kamor spada. V katoliško hišo pa tak list ne spada.

Da bo ljudstvo vedelo, kaj se dela z njegovim denarjem!

Demokrati se širokoustijo, da bodo oblastno skup- ščino in oblastni odbor strogo nadzirali, da bo ljudstvo ve- delo, kako gospodari SLS in kaj se dela z njegovim de- narjem. Pa res hoče ljudstvo to vedeti. Zato pa naj demo- krati v svojih listih povedo, kaj so delali z vlogami v Sla- venski banki, naj popišejo svoje Agromerkurje in svoje znamenito ljudsko gospodarstvo, pri katerem so oškodov- vali ljudi za težke milijone. To naj povedo, ker ljudstvo hoče to vedeti, potem pa naj le nadzirajo delo naših ob- lastnih odborov, ki se nobenega nadzorstva ne boje, ker delajo pošteno!

Demokrati zoper Slovenijo.

Vse demokratsko časopisje ve poročati, da je SLS morala zato iz vlade, ker je dr. Žerjav dokazal v Beo- gradu, da je SLS, ko je bila v vladi, mislila le na Slove- nijo ter ji je izvojevala razne »privilegije«. Ko bodo volit- ve, tedaj pa bo SDS in dr. Žerjav z njo dobil privilegij, kakor ga je za to izdajstvo zaslužil.

Radičeva moč — tone.

Marsikateri slovenski kmet je res verjel Radičevim agentom, da bo Radič rešil Slovenijo. Niso si dali dopove- dati, da tak, ki še lastne hiše v redu ne drži, tudi drugi ne bo pomagal. In Radič niti za Hrvatsko ni ničesar dosegel, kaj se le za Slovenijo, ki jo hoče itak le izkoristiti za hrv. kolonijo. Ko je prišel ta slavni Radič 24. aprila tega leta v Ptuj, je upal, da bo tak tamtam kot kje na Hrvaškem. Toda komaj 100 ljudi ga je poslušalo, pa še ti so se mu smejali. Njegovi agenti res ne vedo, kaj bi zdaj počeli, če kmetje ne bodo šli več za njimi. Zajfo naj prodajajo, pa se bodo po- šteno preživeli!

Radič v državnem avtomobilu.

Listi poročajo, da se je Radič pripeljal v Ptuj z držav- nim avtomobilom. »Kmetijski list« odgovarja na to, če bi bilo bolje, da bi se pripeljal v šajtergi? Ker ne vemo, če bo kdo odgovoril na to velevažno vprašanje, odgovorimo: Najbolje bi bilo, da bi ga odpeljali, pa magari v šajtergi, saj ga je bilo sram, ko je tako ogromna množica burno ploskala.

Socialistično glasilo — bogokletno.

Socialisti hočejo 1. maj proslaviti med drugim tudi na ta način, da so v svojem glasilu »Volksstimme« v posebni majevi številki se predrznili javno o Bogu bogokletno pi- sati, da je napuhnež, nečistnik itd. — Prosimo cerkveno

Slednji je odložil vrečo v kot ter sedel na klop za peč. Im- brek je pristopil k mizi, vzel pipico izpod zob, pljunil ro- potajoče, pogledal na škatlico in bil glasnega mnenja:

»Da bi jej vzel vrag očeta ter mater! Joža, vrži zlo- deja skozi okno, če ne, boš nesrečen kakor midva.«

Oče je ustavil na to opazko gramofon. Vsi smo bili nevoljni na presnetega dolgopetega Hrvata, ki nam je pre- kinil nerazumljivo — a rajsko zabavo s čarodejno škatlico.

Še stara mati so bili nevoljni, ker je Hrvat preklinjal, česar ni videl, še manj — razumel.

Imbrek ni bil kar tako za ugnati s hudimi pogledi ter opazkami nevolje, ampak se je zlomastil za peč k bratu, pokazal z roko proti moji materi in jo pozval:

»Treza, prinesi nama kruha in vina, pa bom povedal vam vsem, da je v vsaki taki škatli hudoba nesreče. Da bi že bil vzel vrag apoteko in vse bande v škatlah!«

Nikdo od nas ni razumel Imbreka, ki je sul iz sicer redkobesednih ust točo psovk na apoteko in bando v škatli.

Oče so odnesli gramofon v drugo sobo, mati so po- nudili bratoma kruha ter vina. Hrvata sta jedla ter zali- vala, oče so jemali iz Ilijeve vreče lim, kolikor ga bo pač treba za pri hiši zaposlenega mizarja.

Od poslušalcev čarobne godbe se ni ganil nobeden od mize, na kateri je sviral pred kratkem gramofon, saj smo bili radovedni, kaj bo povedal Hrvat, ko si bo naphal že- lodec s kruhom in ga zamočil z vinom.

Molčali smo, dokler si ni potegnil z rokavom Imbrek preko mokrih mustač in začel:

»Najprej hvala Bogu in tebi Treza za kruh in vino. Joža bo znal, da bi lahko imela midva oba Ceriča danes lastno hišo, grunt, kravo, vsak svojo ženo ter deco, ko bi ne bilo te proklete apoteke in te bande v škatli, katero ste poslušali vsi.

Očetu in stari materi je dobro znano, da sva gonila z Ilijom pred leti pure ter purane v trajbo preko Gradca ter Celovca.

Leta 1896. je bila prav dobra kupčija. Pure ob Sotli po forenti komad, med Švabi po dva do tri. Dvesto komadov sva prodala tisto leto od Majpruga (Mariboru) do Celovca.

oblast, da poseže tu vmes, ker katoličani ne pustimo, da bi se dogajalo tako javno bogokletstvo. Delavci, vi pa poj- dite ven iz socialističnih organizacij! Kdor ima v sebi še malo čuta vere, ta ne more biti v taki družbi! In ti ljudje si domišljujejo, da bodo rešili delavsko vprašanje! Ali ga rešujejo s tem, da delavcu jemljejo vero, namesto te pa mu dajo kletvico, nezadovoljnost, propast v moralnem in gmo- tnem oziru.

Veličasten shod SLS v Slov. gor.

Nepričakovano lepo manifestacijo je priredila okrajna organizacija SLS za lenarčki okraj dne 24. aprila pri Sv. Lenartu v Slov. gor. Dasiravno je deževalo od ranega jutra, vendar je prišlo na zborovanje iz vseh delov okrajja to- liko zborovalcev, da jih dvorana ni mogla vseh sprejeti. Na dvorišču in stranskih prostorih Posojilnice je bilo na stotine ljudi, ki niso mogli v dvorano. Na shodu je bilo navzočih okoli 30 županov, 5 oblastnih poslancev in na stotine naših najboljših mož.

Seja okrajnega odbora SLS.

Pred zborovanjem je imela okrajna organizacija SLS občni zbor in odborovo sejo. Prvi je podal narodni posla- nec Žebot zaupno politično poročilo. Nato je govoril o važ- nih nalogah organizacije za bližnjo bodočnost in je stavil konkretne predloge, ki so bili vsi sprejeti. Predsednik okrajne organizacije g. Gomilšek je poročal o nalogah in dolžnostih okraja in okrajnih ustanov. Pri volitvi odbora je bil izvoljen stari odbor s priljubljenim g. Gomilškom na čelu.

Pričetek zborovanja.

Shodu je predsedoval g. Gomilšek, za podpredsednika sta bila izvoljena gg. Hinko Faneli iz Partinje in trojiški trški župan Valentin Klemenčič. Predsednik omenja uvod- doma, da tako lepega shoda že leta in leta ni bilo. Ko je predsednik omenil, da se je zbora udeležila tudi depu- tacija Narodno radikalne stranke iz Maribora z načelnikom g. dr. Ravnikom, so zborovalci pozdravili prijatelje iz Ma- ribora s ploskanjem in živijo-klici.

Govor poslanca Fr. Žebota.

Prvi je dobil besedo narodni poslanec Žebot, ki je v poljudni besedi opisal razvoj notranje-političnih dogodkov, ki so sledili volitvam v oblastne skupščine. Govornik se zahvali v imenu SLS volilem lenarčkim okraja za veli- kansko delo, katero so izvršili pri teh volitvah, ko so vrgli popolnoma ob tla vse naše nasprotnike, osobito najgršo stranko v Sloveniji, to je Samostojno demokratsko stranko, katera v našem velikem okraju kljub strastni agitaciji žer- javovcev ni dobila niti enega poslanca. Nato je govornik opisal dogodke, ki so bili v zvezi z vstopom SLS v vlado in delo naših poslancev in ministrov za naše ljudstvo. Na- vedel je vse velike uspehe, katere je dosegel Jugoslovanski klub za Slovenijo in za naše ljudi. Ko je omenil, da se je naši stranki posrečilo strmo glavi velikega župana Pirkmajerja in finančnega delegata Šavnika, je celi zbor veselo vzklikal in klical: »Živijo naši rešitelji! Dobro ste delali!« Govornik je opisal, kako je na čuden in deloma nepojasnen način naša vlada morala odstopiti in kako

V Celovcu sva imela vsak v svoji torbi nad 250 forenti čiš- tega in hajdi, ko je bilo prodano zadnje puranče, na gla- zijo. Tam je bilo nekaj na dolgo s plahitami pokritega. Pred velikim šotorom je svirala muzika, vse je bilo v gla- ževini že na zunaj, da je zgledalo kot pri nas v deseniški apoteki. Pred apoteko je hodil sem ter tja možiček, ki je nekaj brbral v švabščini, a vrag bi ga naj bil razumel. Ljudje so hodili eden za drugim v šotor in ven. Dregnil sem Ilijo: »Ilija, stopiva še midva v to apoteko. Sigurno so zdravila po ceni, ker kupuje toliko ne samo priprostitih ljudi, pač pa tudi gospode.«

Sla sva in plačala samo vsak po en zeksar. Od zunaj je že bila apoteka, a znotraj še le — vse v glaževini. Ljud- je so lukali skozi glaže in šli naprej. Oni okrogli glaži so bili tako nizko, da sva morala z Ilijom poklekati, ko sva polukala skozi. Majka božja bistriška, za ono okroglo gla- ževino so se videla mesta, morje, vojske, kralji ter carji in znač Bog, kaj vse lepega. Gledala sva od glaža do glaža tako dolgo, dokler naju ni oni možiček natural naprej in tirjal od vsacega še po en groš. Plačala sva in nato naju je porinil skozi drugo plahito. Kaj ta prva apoteka! Ta dru- ga ni bila le iz glaževine, ampak iz samih špeglov (ogle- dal). Levo in desno visoki špegli, naprej špegli in za nama špegli. Si pogledal v prvega, sem bil dolg kot Golijat, sem se ozrl v desnega, sem bil mali kot otrok, zopet naprej — debel, pa suh in malo naprej pred nama štern (vodnjak) globok, kakor je dolgo celo Zagorje. Ilija me je cukal za gegače:

»Imbrek, ne hodi v ta štern, ne bova nikdar več doma.«

A kako ven iz te proklete apoteke! Kamorkoli sva se obrnila, povsod sva treskala ob špegle. Drugi ljudje so se nama smejali, bili so pa le v strahu, da bi kaj ne razbila in eden od gospodov je prijel mene za roko, Ilija mene za torbo in tako sva prišla zopet pred apoteko. Tu sem se ne- kaj obrnil in zapazil pred menoj iz drota (žice) zgrajeno kobačo (kletko), iz katere je lukalo vse polno nekaj grdo kosmatega. Imelo je roke in noge. Hodilo po dveh in vseh štirih, gledalo grdo in vedno cvillilo. Te živadi je bilo ve- liko v oni kobači in oba z bratom sva stopila bliže, da bi znala domo povedati, kaj sva videla v celovski apoteki.

smo dobili vlado, katera nima ne zaupanje ljudstva in ne večine skupščine za seboj. Slovenska ljudska stranka se zaveda svoje velike naloge, ki jo ima in zato kliče našemu ljudstvu, ne klonite glave! Naša stvar ni propadla. Naši zavzniki v dosedanji vladi nam zagotavljajo svoje zvesto zavzeništvo tudi za naprej. S svojim poštenim delom za ozdravljenje žalostnih gospodarskih in upravnih razmer v naši državi, si je SLS pridobila velik ugled, katerega ji nobeno regljanje samostojnih demokratov in radičevcev ne more ukratiti. Kmalu pride zopet čas, ko bo dobila SLS besedo pri odločanju državnih poslov.

Nato je poslanec govoril o zadevah domačega okraja. Omenil je med drugim tudi, kako se je gospodarilo v okr. zastopu z denarjem naših davkoplačevalcev. Bogata avtomobilna družba uničuje okrajne in občinske ceste, ima ogromen dobiček, a k popraviljanju in vzdrževanju cest ne mara nič prispevati, ker jo je dosedaj ščitil veliki župan Pirkmajer. Ko je govornik na podlagi uradnih podatkov dokazal, kako je bila cela država oškodovana pri znani bencinski zadevi in kako ko skušali znani samostojno-demokratski velikaši se izogniti pravični kazni, so zborovalci burno zahtevali, naj se kazni izvede. Če je ubogi kmet ali viničar strogo kaznovan, če nese preko meje par škatlic vžigalic ali kilo soli, naj državna oblast izterja tudi od bogatašev zaslužen kazni. Ali je tako delo samostojnih demokratov državotvorno, vpraša govornik.

Vidite, taki so samostojni demokrati. Nas neprestano grdi in črni kot protidržavne, sami pa na tak način oškodujejo državo za stotisoče dinarjev. Govornik konča s pozivom na krepko in vztrajno delo za našo pošteno stvar. Sledilo je dolgotrajno živahno odobravanje in ploskanje.

Predsednik da nato na glasovanje resolucijo, s katero zbor odobri delovanje in taktiko Jugoslovanskega kluba, kakor tudi skupni nastop z najmočnejšo stranko, t. j. z radikalno stranko.

Oblastni odbornik in poslanec dr. Veble

je poročal o pomenu in delovanju naše oblastne skupščine. Našel je v svojem lepem govoru, koliko važnih sklepov je napravila mariborska skupščina v tem kratkem času, osobito za naše kmetstvo ljudstvo. Zbor je izrekel našim oblastnim poslancom zahvalo za prve velike korake za našo samoupravno gospodarstvo.

Pozdrav zastopnika Narodno-radikalne stranke.

Za besedo je nato prosil g. dr. Ravnik iz Maribora kot načelnik radikalne stranke za mariborsko oblast. Pozdravil je zbor SLS z željo, da bi imel večkrat priliko pristopovati tako veličastnim zborom. Izjavlja, da radikalna stranka z veseljem zasleduje pošteno delo SLS in želi s to stranko še nadalje skupnega delovanja. Da prejšnja leta ni prišlo do sporazumnega sodelovanja, so bili edino krivi samostojni demokrati, kateri so sejal samo sovraštvo in so s svojimi grdimi intrigami preprečili sodelovanje najmočnejše slovenske stranke v vladi. Od sedaj naprej morajo biti intrige raznih Žerjavov, Pribečičev in Goriškov proti poštenu SLS in njeni parlamentarni delegaciji izključene. Složno delo bo rodilo bogate sadove za ozdravljenje sedanjih žalostnih razmer v naši domovini. Zborovalci so sprejeli besede dr. Ravnika z dolgotrajnim odobravanjem. Sprejeta je bila nato sledeča resolucija: Zbor pozdravlja nastop zastopnika radikalne stranke dr. Ravnika in izraža željo, da bi tudi v bodoče prišlo do složnega sodelovanja z najmočnejšo stranko v državi v korist in napredek naše domovine.

Alojzij Zupanič, oblastni odbornik in poslanec

je povdaril, da je okraj Sv. Lenart res dika naše Slovenije, ker je s svojo veliko udeležbo pri volitvah uspel, da so bili izvoljeni vsi naši kandidati in še celo prvi namestnik, do čim so vsi nasprotniki popadali skozi rešeto. Povdarja, da je treba, da kmet, delavec in obrtnik sodelujejo v bratskem sporazumu, kajti samo na ta način bo mogoče poлагoma ozdraviti današnje težke razmere.

Komaj sem bil tik pri kobači, že zagradi ena od onih grobov za mojo torbo, v kateri sem hranil denar in vse drugo. Pocukal sem z roko za torbo in že me je pograbil kosmatil zlojed z zobmi za ta le prst, ki je še danes čokljav. Še Ilija je zavrčel z menoj, rešil sem komaj obgrizli prst in torbo, pograbila me je jeza in je bila tudi ona kobača s kosmatini peklenščaki po glaziji. Pošasti so bile naenkrat na prostem, bežale v drevje, ljudje od apoteke nad naju.

Sv. Rok, ki si priprošnjak za celjenje ran, stegla sva se z Ilijom tako s celovškimi Švabi, da je ležalo, kar ni odbežalo, vse na tleh po glaziji, ko so prišli stražarji in žandarji. Postrelili bi naju bili, da se nisva udala na prigovarjanje. Uklenjena kot tolovaja so naju tirali po mestu, ves narod za nama in midva v reš (zapor). So naju hodili izpraševati neki sodniki, a kaj, midva po hrvatski — oni po švabski in lepega dne so naju tirali pred sud. V dvorani vse polno ljudi, pred nama trije sodniki, a zopet vse švabski. Jaz sem še nekaj razlagal, gospoda švabska je samo skimovala in se smejala. Vstati sva morala, nekaj so brali iz bukvic in stražarji so naju odtirali v reš.

Cele tri mesece se nisva videla z Ilijem in šele po treh mesecih so nama dali nazaj gegače in torbi ter kazali, da lahko svobodno odideva. Pregledala sva vsak svojo torbo. Majka bistrška, od 250 forenti čistega so pustili vsakemu samo še 50! Ko sva kazala gospodi prazni torbi, so naju izsuvali stražarji na cesto in hajdi z Bogom — Celovec!

Od Celovca do Sv. Katarine sva hodila peš ob kruhu ter vodi in cela; več mesečna purja trajba je bila zastoj. O ti prokleta celovška apoteka, ne pozabim te nikdar!

Imbrek si je prižgal ugaslo pipico, potegnil parkrat, pljunil in nadaljeval o bandi v škatlici, ki je bila za oba Ceriča nesreča za celo življenje:

»No, celovški apotekarji so nama pustili še toliko v torbah, da sva si lahko drugo leto za tem kupila novo trajbo. Tudi to leto so bili purani in pure pri nas poceni, tam zgoraj se je dalo zaslužiti z eno dobro prodano trajbo hišo, grunt in kravo.

Sklenila sva, da to leto ne bova gnala trajbe iz Majpruga proti Celovcu, ampak do Gradca in do Knittelfelda

Pozdravi oblastnih poslancev.

Poslanec Stabej v navdušenem govoru povdarja, da je edino SLS prava zastopnica slovenskega ljudstva. Ona ščiti verske, narodne in gospodarske pravice vseh slojev. To je pokazalo delovanje narodne in oblastne skupščine. Ostanimo torej zvesti SLS tudi v bodoče!

Zastopnik delavstva v oblastni skupščini Kores naglašja, da mi ne smemo biti pristaši razrednega boja, ampak naše delo naj sloni na krščanski solidarnosti vseh stanov.

Domači oblastni poslanec Ljudevit Poljanec je s svojim simpatičnim nastopom vžgal razpoloženje zborovalcev, ko je v imenu celega okraja izjavil, da ostanejo Slovenske gorice še naprej zveste Slovenski ljudski stranki.

Sprejete so bile nato resolucije važne gospodarske vsebine, n. pr. narod enoglasno zahteva uvedbo jesenskih šolskih počitnic, regulacijo Pesnice in njenih večjih pritokov, da se tako v bodoče preprečijo poplave in metljava živine itd.

Poslanec Žebot in predsednik Gomilšek sta na koncu pozvala zborovalce, naj širijo zmagovito idejo Slovenske ljudske stranke od hiše do hiše, od občine do občine in se dobro pripravimo na bodoče borbe.

Po shodu je ostalo ljudstvo v razgovorih s svojimi voditelji. Zborovalci so se zadovoljni razšli, a nasprotniki so po shodu po gostilnah izlivali svojo jezo.

Slava zavednosti naših Slovenskih gorice!

Pozor pred agenti!

Po deželi hodijo od hiše do hiše agenti in agentinje. Ti ljudje na židovski način ponujajo nekum ljudem srečke sumljive vrednosti. Govorijo jim o veliki sreči, katera čaka kupce. In veliko je število onih, kateri nasedejo sladkim obljubam brezvestnih agentov. Osobito iz Zagreba prihaja vse polno teh delamrznih v naše kraje. Od Sv. Barbare v Slov. goricah je prišlo k meni samo en dan 10 ljudi vprašati, kaj je s »srečo«, ki so jo kupili od »prijaznih« gospodov iz Zagreba. Lahkoverni ljudje so nasedli agentom. Plačali so jim za srečke 50, 100 in še več dinarjev, misleč, da je s tem cela »sreča« kupljena. Sedaj pa jih židovske banke terjajo, naj plačajo vsak mesec po 100 Din. Grozijo jim celo z advokati. Srečke so večinoma ničvredne. Podpisani sem vprašal v našem denarnem zavodu, koliko so te sumljive srečke vredne. Dobil sem odgovor: Skoro nič. Da bi pa kupec mogel kaj zadeti na te srečke, dokler cele ne izplača, pa še misliti ni. Kje pa more ubogi kočar ali viničar skozi celo leto plačevati mesečno po 100 Din za srečke!

Svetujem našim ljudem, da ne kupujejo prav nobenih srečk ad agentov. Denar, izdan za te papirje, je zavržen. Ne podpisujte se kar tje v en dan po nepotrebnem ljudem, ki jih ne poznate! Najbolje je, da takim sumljivim ljudem kratkomalo pokažete vrata!

Fr. Ž.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Nove volitve? Listi veliko pišejo, da bomo imeli že v septembru nove volitve v državni zbor. Čas za to je zdaj zelo neprikladen, ker je italijanska nevarnost še vedno zelo velika. Enako tudi v notranjosti države ne bodo nove volitve ravno koristne. SLS se volitev ne boji. Ona je bila le par mesecev v vladi, pa je izvojevala marsikaj za Slovenijo, da jo je Žerjav tožil po Beogradu, da dela SLS le za Slovenijo. Volitve v Sloveniji bodo pokazale, da narod stoji za svojo SLS, ki je edina braniteljica pravic slovenskega naroda.

Med radikali ni vse prav v redu. Tisti, ki so mislili, da bodo lahko vladali brez zaslonbe posameznih strank,

so se uračunali, posebno že pri radikalni stranki, ki je bila za časa praznikov sicer mirna, a zdaj je vedno bolj in bolj videti, da je po veliki večini vsa radikalna stranka zoper tako vlado kot je zdaj.

Kaj prevzamejo oblastne skupščine od centralne vlade? V ministrstvih se vrše pogajanja, kaj in v kolikem obsegu naj prevzamejo oblastne skupščine dosedanji delokrog centralne vlade. Ko je bila SLS v vladi, je z velikim prizadevanjem končno le dosegla, da bodo prevzele oblastne skupščine tri najvažnejše zadeve: zdravstvo, kmetijstvo in javna dela, to je ceste itd. Saj vemo, da je dozda Beograd v tem oziru dajal malo ali nič, dasi je pobiral denar v te svrhe. Zdaj pa, ko bo oblastna skupščina prevzela te delokroge, bo zahtevala kot pogoj tudi prevzem enega dela dosedanjih državnih dohodkov. Zato je tudi proračun v tem smislu nastavljen. Seveda so se naši liberalci iz vsega našega dela le norčevali, pa kjer so le mogli, tudi ovirali.

Razdor v Davidovičevi stranki je že gotovo dejstvo. Sedanji zunanji minister dr. Marinkovič je kar na svojo roko šel v sedanjo vlado in tudi zdaj odločuje v vsem kakor, da je on vodja stranke. Davidovič in njegovi pa s tem seveda niso zadovoljni. Tako je pričakovati, da bo kmalu prišlo do javnega razkola.

Dvojno zbornico naj bi za naprej dobila naša država. Kakor poročajo listi, se pripravlja načrt, da bi sedanja državna zbornica štel le 240 poslancev. Poleg te zbornice, kamor se volijo poslanci po političnih strankah, pa naj bi bila še ena gornja zbornica, ki bi soodločevala v zakonodaji in upravi države. Ker pa seveda tega dosedanja ustava ne predvideva, bo treba izpremembe. In tako se je znova izkazalo, da je sedanja ustava pomanjkljiva ter ima SLS prav, ki neprestano zahteva, da se ta ustava izpremeni.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Italija se menda res pripravlja? Vse časopise v Evropi in tudi po Ameriki se peča s sporom med Jugoslavijo in Italijo. Francoski listi prinašajo poročila, da je Italija že čisto pripravljena na pohod v Jugoslavijo. (Bog ve, če je tudi pripravljena na sprejem v Jugoslaviji?) Dogovorjeno je, da si pač osvoji vso Slovenijo, preko nje pa stopi v stik z Madžarsko, ki bo potem imela lahko pot do morja. Račun je zelo enostaven, vendar je mogoče, da se ne bo tako izpeljal, kakor je sestavljen.

Madžarska ima korajžo, ker je z Italijo sklenila prijateljsko zvezo, zato že prihajajo poročila, da bodo kmalu imeli zopet Habsburžana za kralja. Bivša cesarica Cita ponuja svojega sina Otona, drugi pa zopet trdijo, da bo kralj Albert, sin znanega nadvojvode Friderika. Znano pa jim menda ni, da je posebna zveza (mala antanta) med Jugoslavijo, Češko in Rumunsko, ravno v tej zadevi zelo enodušna in da bo treba še malo počakati.

Zveza med Jugoslavijo in Nemčijo. Ker je Italija začela tako nesramno gonjo zoper Jugoslavijo, je ta začela za svoj pravičen odpor iskati zaveznikov. Tako se vrše pogajanja za zvezo med Jugoslavijo in Nemčijo.

Rusija stopa v krog evropskih držav in se vedno bolj približuje tudi Društvu narodov. Zelo živahno se udeležuje po posebnem odposlanstvu mednarodne gospodarske konference.

Mala antanta (Češka—Jugoslavija—Rumunija) zboruje v dneh 12. do 15. maja na Češkem. Zborovanja se udeležujejo zunanji ministri vseh treh držav.

Na Kitajskem se vojna sreča obrača in se morajo do zdaj zmagovite južne čete umikati prav na naglo. V kratkem bo glavni spopad, pri katerem bo padla končna odločitev, kdo bo za naprej gospodar Kitajske.

Somišljeniki, širite naš list!

kaj neki pride sedaj na vrsto. Hotel sem seči v torbo po tretji groš, a — torbe — nikjer! Pognal sem cevki iz ušes, se otipal, pogledal na tla — torbe nikjer! Ilija je tiščal še vedno cevki v ušesih, pa tudi on je bil brez torbe! Zavpil sem:

»Ilija moj, okradena sva!«

Tudi brat se je začel otipavati ves preplašen; knittelfeldski Švabi so se nama še smejali na glas.

Torb z izkupičkom za purjo trajbo ni nikjer; v naju jeza in bes in s par mahljaji ni bilo nikjer več ne one proklete škatlice z bando, ne marele, ne poslušalcev. Kdor nama je prišel pod roko, je obležal na tleh in vse je drlo pred nama po placu kot pred vesoljnim potopom. Ko je bil plac čisto prazen, tudi tedaj ni bilo najti torb nikjer, pač pa so piskali ter brlzigali stražarji od vseh strani, da bi naju odtirali še na daljši reš nego lani za celovško apoteko.

Ilija je še vedno iskal po placu ukradeno torbo, stražarji so vrel nakup in jaz sem viknil kljub nepopisni jezi: »Ilija, rešiva se, beživa, če ne bo še brez torb tudi švabski reš!«

Bežala sva ven iz mesta, nikdo nama ni sledil. Vrag se naj zanese na švabski strah, tako sva mislila oba in hajdi brez torb — brez filirja iz Knittelfelda preko Brucka Gradca in Majpruga nazaj v Zagorje.

Nas zmerjajo, da je Hrvat tat, a za naju je bil Švaba tat, ki naju je zacopral z v škatlici zaprto bando in naju okradel za celo življenje.

Od tedaj si nisva več opomogla do purje trajbe, ampak kuhava lim, tolčeva koruznjak, pije vodo, nima nobeden svoje hiše, ne grunta, ne krave in ne žene ter otrok.

Ceričev Imbrek je sklenil svojo povest s prav toplo kletvico na celovško apoteko in knittelfeldsko bando v škatlici, ki sta potisnili obema bratom v roko siromaško palico skozi celo življenje.

Oče so plačali Imbreku lim. Odšla sta Zagorca. Gramofona nismo poslušali oni dan, ker je resnična povest o bridki usodi obeh bratov Hrvatov preveč dirnila očeta, ki je tudi iz hrvatskega Zagorja.

Kaj je novega?

Smrt slovenskega misijonarja. Č. g. Valentin Vogrinc duhovnik misijonske družbe sinov Srca Jezusovega, je umrl 1. maja t. l. v Gradcu v hiši iste misijonske družbe. Rojen je bil v Žetalah leta 1864, v mašnika posvečen v Mariboru leta 1892, je kaplanoval pri Sv. Marjeti niže Ptuj, v Cirkovcah in v Šmartnem pri Slovenjgradcu, od koder je odšel leta 1901 k sinovom Srca Jezusovega v Brixen na Tirolsko. V torek, dne 3. maja je bil v Gradcu pokopan. Bog mu daj večni mir.

Smrt duhovnika. V petek, dne 29. aprila je umrl v ljubljanskem Leonišču upokojeni koroški župnik gospod Anton Gabron. Rodom je bil od Sv. Petra pod Sv. gorami, a služboval je kot duhovnik vedno na Koroškem. Po prevratu so ga nemške tolpe pregnale iz Koroške. Ostani mu ohranjeni med narodnjaki časten spomin!

Umrila je v Mariboru v nedeljo, dne 1. maja gospa Helena Praznik, rojena Hrastnik. Pokopali so jo v torek popoldne na Polskavi.

Naliv zasul cesto. V nedeljo, dne 1. majnika je deževalo v Mariboru ter okolici zelo močno dvakrat popoldne. Naliv okrog druge ure popoldne, ki je bil spremljan od bliskov, groma ter toče, je bil silovit in je voda v hudournikih ter manjših potokih narastla kar mahoma. Z vrha Meljskega hriba se je tekom tega popoldanskega naliva vsulo polno deročih hudournikov, ki so izpodjedali lapor in ta se je vsul v celem velikem plazu z Meljskega hriba na okrajno cesto Maribor—Sv. Peter. Cesta ob Dravi je bila tako zasuta, da se ni mogel ogniti plazu samo voz, ampak niti človek ne. Na srečo se je posrečilo okrajnemu cestarju, da je dobil osem moških, ki so začeli prekopavati plaz in ga odkopali do večera toliko, da je bila zgoraj omenjena cesta očiščena laporja za osební promet.

Umril je v Selnici ob Muri Jos. Hecl, mlad posestnik na Dornerjevem. Rajni je bil sin odlične naše hiše in zvest volilec naše stranke. Podlegel je nesrečni jetiki. Pogreba se je v ponedeljek, 2. maja udeležilo veliko število ljudi. Svetila mu nebeška luč! Vrli Hecl-Dornerjevi hiši pa naše sožalje!

Surov napad. Dne 26. aprila se je peljal s kolesom trgovec Jeglič iz Račjega domov po cesti Slivnica—Račje. Srečal je tropo živine, katero je gonilo nekaj mesarjev iz Maribora, najbrže na sejem. Živina ni bila navezana na vrvi in en vol se je nenadoma zakadil v Jegliča ter ga vrgel s kolesom vred v občestni jarek. Ker je Jeglič nepredvidne gonjače oštel, so planili nad njega s palicami ter ga tako pretepli, da so mu zlomili desno nogo pod kolonom. Nezvestnega so pustili potem ležati v cestnem jarku. Neki voznik ga je našel in prepeljal domov, odkoder so ga na avtomobilu mariborskega rešilnega oddelka prepeljali v bolnico. Jeglič ni spoznal nobenega od napadalcev.

Smrtna kosa. V Spodnji Koreni je umrl g. Leopold Grušovnik, posestnik in kovač. Bil je celo svoje življenje delaven in skrben gospodar in zlasti kot kovač zelo čistan. Na njegovi sedmini se je nabralo 55 Din za afrikanske misijone. Naj v miru počiva!

Smrtna kosa. Umril je 21. m. m. obče spoštovani kmet Jakob Jančič v najboljših letih. Bil je dalje časa občinski odbornik ter dober in prijazen sosed. Kako je bil priljubljen, pokazali so ljudje z obiskom pri odru in pri pogrebu, ki se ga je udeležila velika množica. Zapušča ženo in sedem otrok.

Požar v Trbonjah. V noči od ponedeljka na torek, dne 26. aprila je pogorela hiša in škedenj posestniku Jakobu Uršnik, ki je cerkveni ključar cerkve sv. Daniela. Živino in svinje so s težavo rešili. Najbrž je ogenj podtaknila zlobna roka. K sreči je posestnik visoko zvarovan.

Zasluzeno odlikovanje. V nedeljo, dne 29. maja se bo vršila v Slov. Gradcu pomenljiva slavnost. Ta dan se bo

izročilo na slovesen način zaslužno odlikovanje g. Luki Pogač, žup. v Pamečah. Te slavnosti se bodo udeležili poslanci, vsi župani iz okraja in zastopniki okr. zastopa, okr. hranilnice ter vseh zadrug in gospodarskih organizacij. Cel okraj se raduje, ker je odličen zadrugar in javni delavec, ki skoro 40 let vodi zavedno občino Pameče, dobil tako lepo odlikovanje.

Otroka vrgla v vodo. Pri Slov. Bistrici so veliki ribniki, ki so last grofa Attemsa. Nasipe ribnikov je uprava grofovih posestev v zadnjem času precej zanemarila, voda iz ribnikov se odteka in se zadržuje le še po najbolj globokih kotlinah, katerim pravi priprosto ljudstvo, da so to morska očesa in po ljudski govorici brez dna. Zadnji petek je eno od teh morskih oči naplavilo v vrečo zavitega, kake 3 tedne starega otroka, ki je bil zvezan na rokah in nogah. Otroka je pognala gotovo v ribnik nezakonska mati in bistriška žandarmerija vodi strogo preiskavo.

Nalivi v Prekmurju. Pretekla nedelja je bila v Prekmurju zelo burna. Že predpoldne so priplavali od Pohorja temni oblaki in začelo je liti, kakor že dolgo ne. Za dežjem se je vsula toča in v par trenutkih so bila tla bela. Toča je bila debela ko orehi in še bolj. Zapustila je precej žalostne sledove zlasti v sadovnjakih, kjer so bila drevesa v polnem cvetju. Mnogo je trpela tudi mlada setev, ker jo je toča zbila v tla. Naliv je bil silen. Voda ni mogla odtekati sproti in se je razlila čez ravan in pota. Tudi veliki del Murske Sobotne je bil pod vodo, tako da sploh ni bilo moč goče stopiti na ulice.

Sova mu je izpraskala oko. Med priprostim ljudstvom je splošno znano, kako matere svariyo deco, naj ponoči ne oponaša sovinih vikov, ker ta nočna ptica se požene v človeka ter mu izpraska oči. Ta ljudska govorica se je dobesedno uresničila te dni v okolici Ormoža. Predzadnji četrtek je bil sprejet v mariborsko splošno bolnico na očesni oddelk 14 leten krepek fant iz okolice Ormoža. Manjka mu levo oko in se pozna na okolici izteklega očesa, da mu je roparska ptica zasadila kremplj v oko. Po zdravniškem pregledu je fant pripovedoval, da sta stala s svojim bratom zadnje sredo zvečer v gorici pred hramom. Bilo je že proti mraku in gledala sta izpred hrama na precej oddaljeno bukev, na kateri je krmila sova mladiče. Nista stala pod drevesom, ampak precej proč. Kar naenkrat je mogočno zašumelo nad obema in sovini kremplji so se zasadili v levo oko omenjenega brata. Napadeni je zakričal iz polnega grla in ko je roparica opravila svoje delo, se je zakadila v brata, katerega je močno razpraskala po glavi in po obrazu in je odletela nazaj proti bukvi, na kateri ima mladiče. Na očesnem oddelku bodo fantu še izrezali od krempljev ranjeno notranjo kost in bo ostal celo življenje živa priča, da se sova res loti človeka. Treba še tudi poudariti, da omenjena fanta sove nista dražila s kakim vikanjem, ampak sta jo opazovala čisto mirno in tiho.

Čuvajte javne naprave! Odkar je prevzel ptujski okr. zastop dravski most v Ptuj ter ga popravil, je namestil na sredi mosta radi varnosti prometa tudi veliko obločnico, to je veliko električno luč, ki stane precej denarja. Pred štirimi meseci je že nekdo razbil obločnik in žarnico ter s tem napravil okrajnemu zastopu 250 Din škode. V noči od 29. na 30. aprila pa je spet nekdo razbil svetilko. Menda je vrgel kamen v električno luč, da je razbil obločnik in žarnico. Spet je nastala velika škoda. Ne samo to, da ima okraj škodo, je tudi za varnost ljudi velike važnosti luč na mostu. — Če kdo zna za zlikovca, naj ga javi na okrajni zastop. Ljudem priporočamo, da strogo pazijo na javne naprave, ker te stanejo mnogo denarja in ta denar gre iz žepa davkoplačevalcev. Čuvajte javne naprave, ker te služijo vsemu prebivalstvu ter naznanite vsakega škodljivca, da bo strogo kaznovan.

Cerkvena slovesnost pri Sv. Janezu Nepomuku nad Marenbergom ob Dravi. Spomin sv. Janeza se obhaja pri veliki in zgodovinski cerkvi na lepem griču ob pobočju

gore Radelj v tem najlepšem mesecu letos z dvodnevno slovesnostjo: V nedeljo, 15. maja ob pol 10. uri predpoldne sv. opravilo in sta dve maši. Popoldne ob pol 3. uri pete litanije Marije z dvema blagoslovoma. V ponedeljek, dne 16. maja, god sv. Janeza, je prvo sv. opravilo zjutraj ob 6. uri, nato je več sv. maš in prihajajo procesije iz Dravske doline, ob 10. uri predpoldne pridiga in slovesna sv. maša. Razen tega je v soboto, 14. majnika in v torek, 17. majnika tiha sv. maša ob 6. uri zjutraj. V križevem tednu je prošnja procesija k Sv. Janezu. V prejšnjih letih je bila v mesecu maju in juniju, pa tudi sicer med letom večkrat v tednu sv. maša v tej cerkvi. V prijetnem pomladanskem času, v lepem milem mesecu maju pokrivajo zale cvetke zemljo in svojo krasoto razvijajo ter ljubo vonjavo okoli razširjajo poveličujejo in slaviyo svojega Stvarnika, kličejo pa tudi častilce majnikove Kraljice in našega domačega slovenskega svetnika sv. Janeza na prijazni zali hriček. — Lepa nedelja se obhaja po navadi po prazniku presvetega Rešnjega Telesa, letos 19. junija. — Nekatere stvari naj se omenijo, ki sicer niso v zvezi s prihodnjo cerkveno slovesnostjo. Lansko leto se je pričelo s prenavljanjem cerkve, seve je treba delo nadaljevati, sicer je nevarnost, da doleti to veličastno svetišče ista usoda kakor stolnica sv. Vida v Pragi, kjer so v stranskem oltarju v krasni in dragoceni rakvi shranjeni telesni ostanke sv. Janeza Nepomuka. Velika in lepa gotška stolna cerkev ter kraljevi grad na Hradčanih sta namreč v nevarnosti, da se zrušita. Leta 1935 bo minilo dve sto let, ko je bila v Marenbergu postavljena ta prostorna in lepa cerkev. Ob tej priliki se namerava izdati zgodovinska knjiga s slikami. Razpravljalo se bode o Dravski dolini sploh, natančneje še o zgodovini Marenberga. Naj bi ne prenehala nekdanj sloveča božja pot k Sv. Janezu, kjer je bilo pred dobrimi deset leti središče mladinske izobrazbe za Marenberg, Mladeniške in Dekliške zveze. Razen Sv. Janeza so v Marenbergu še štiri cerkve, vse velike, ki željno čakajo, kdaj dobe lepše lice, novo obleko. Tudi Kalvarija ob vznožju starega gradu, poleg nekdanjega slavnega in imovitega samostana, slikovito ležeča ter znamenita kakor jil je malo, je zanemarljiva; zadnjikrat je bila popolnoma prenovljena leta 1859, kakor pove napis na severni strani zadnje postaje. Krasni so kipi, umetniško izdelani, notranje čustvo, dušno trpljenje je čudovito izraženo v njih. Nič manj ne prevzame človekovega duha pokrajinsko ozadje, severno pa slikovita cerkvena vrh gore, cerkvena bela sv. Treh Kraljev.

Toča v Savinjski dolini. Hmeljski nasadi v Št. Petru, Gotovljah, Pirešici in Šentjungertu so doživeli občutno škodo. V nedeljo, 1. maja, okrog pol dveh popoldan se je namreč na te kraje vsipala kot lešnik debela, gosta toča in v hipu uničila do tri četrtilne hmeljskih poganjkov. S tem so hmeljarji občutno prizadeti, ker se hmeljska kampanja najmanj za 14 dni zakasni, to je toliko časa, da poženejo novi poganjki. Tudi kvantitativno je vsled tega pričakovati manj pridelka, dočim kvaliteta ne bo oškodovana, če ne pride kaka bolezen ali druga nesreča.

Po Savinjski dolini razširjajo nekateri naši nasprotniki, katere lep razvoj našega zavoda zelo peče, da ima naša Ljudska posojilnica v Celju pri td. Vinko Vabič veliko posojilo in da hoče Ljudska posojilnica v zadregi za kritje tega posojila prevzeti Vinko Vabičovo hmeljarno. Izjavljamo, da so te govorice, ki imajo svoj izvor v Žalcu, popolnoma neresnične, da nima Ljudska posojilnica v Celju pri td. Vinko Vabič niti vinarja posojila in ga ni nikdar imela. Vsled tega tudi ne more biti v zadregi za to posojilo. Prosimo vse naše prijatelje, da nam naznanijo vsakega, ki take laži razširja, da ga izročimo sodišču. — Resnica na stvari pa je, da je podvzela Ljudska posojilnica v Celju korake, da se ustanovi zadruga za nakup in prodajo hmelja v Žalcu, ki bi kupila hmeljarno Vinko Vabič. Vsled tega skuša pridobiti veliko zadržnikov, da bi plačali deležno glavnico v približno dve tretjinski višini kup-

čudovito, zares Jobovo potrpežljivostjo. Ko je bil sredi najhujše zime vržen na cesto od razdivjane tolpe in postavljen brez vseh sredstev na sneg, našel je tu v naših Slovenskih goricah svoje zavetišče, svoj novi, mirni dom. Pri Bogu bo rajni proš gotovo prošil za združitev koroških Slovencev z lavantinsko škofijo.

Po slovesni sv. maši so domači župani zanesli truplo na pokopališče, ki se razprostira na prijaznem hričku ob cerkvi Sv. Jurija. Ob cerkvenem zidu, na lepem prostoru, je bil izkopan grob za našega Einspielerja. Ves grob je bil obložen s cvetjem. Domači dobrošolani pevski zbor je ob župnišču, v cerkvi in na pokopališču zapel pretresljive žalostinke. V imenu koroških Slovencev se je od velikega sina našega naroda poslovil predsednik koroškega kluba v Mariboru g. tovarnar Hochmüller. Narod je plakal, ko je govornik v imenu koroških Slovencev se v ganljivih besedah poslavljajal od njih voditelja. Opisal je velikanske zasluge, katere je pridobil rajni proš za pravice teptanega koroškega slovenskega ljudstva. Einspieler ni bil za Korošce samo naš veliki vodja, ampak on je bil za nas naš apostol, naš drugi Slomšek. Govornik se je iskreno zahvalil gospodu dekanu Janžekoviču, kateri je vzel Einspielerja pod streho in mu bil v pravem pomenu besede v času tuge in težav njegov krušni oče ter mu je tudi preskrbel s svojo vplivno besedo nov dom v prijaznem Sv. Juriju.

Za g. Hochmüllerja je govoril poslanec g. Žebot v imenu naših organizacij in v imenu ljudstva Slovenskih goric, katero je rajnega prošla vsled njegove ljudomilosti in dobrosrčnosti vzljubilo in ga spoštovalo kot očeta. Slovenske gošice so sprejele velikega sina koroške slovenske matere kot svojega in cele Slovenske gorice so ponosne, da je našel ta narodni velikan tu svoj zadnji počitek.

Težko, težko, s solzami v očeh so se ločili ljudje od groba. Osobito težko je bilo slovo za naše koroške brate in sestre! Opazoval sem ta prizor in milo se mi je storilo, ko sem videl neizmerno srčno bol bratov iz tužnega Korotana! Tak prizor se ne da popisati ne s pisano, ne z govorjeno besedo!

V srce je ganil vse navzoče vzklik koroškega starčka: Slomšek in Ti Einspieler nepozabni, izprosita pri Bogu, da nam bo kmalu zapel naš gosposvetski zvon himno našega narodnega vstajenja!

Prošt G. Einspieler umrl.

Iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah smo prejeli vest, da je umrl gospod prošt Gregor Einspieler. Pogreb se je vršil v ponedeljek, 2. maja, ob 10. uri popoldne.

Gregor Einspieler se je rodil v Svečah na Koroškem 10. marca 1853. Dopolnil je torej 74 let. V mašnika je bil posvečen dne 16. julija 1876 in je lani slovesno obhajal zlato mašo. Do prevrata je služboval na Koroškem, kjer se je z vso dušo posvetil narodnemu delu ter ogromno storil za napredek slovenskega življa. Od l. 1888. do 1906. je bil župnik v Podkloštru, potem je dobil proštijo v Tinjah. Od tu ga je pregnala 1. januarja 1919 podivjana nemška družal. Od tega časa pa do 1. junija, ko je dobil župnijo pri Sv. Juriju v Slov. goricah, je prehodil celo Slovenijo kot begunec. Nekaj časa se mudil v Pliberku, a med plebiscitom ga je medzavezniška komisija na prošnjo avstrijske vlade izgnala iz plebiscitnega ozemlja in v najhujši zimi so naložili gospoda prošta v avto, da zapeljali preko meje do bližine Prevalj ter ga postavili v sneg brez vseh sredstev.

Vse imetje mu je ostalo v Tinjah. Župnišče so mu podivjani nemški kmetje s pomočjo »Volkswehrovcv« izropali. 3. novembra 1920 je prišel zopet v Tinje, da reši, kar niso divjaki uničili. Ta poskus bi bil skoro plačal z življenjem. »Slovenec« je takrat obširno poročal o trpljenju, katerega je prošta prestal, preden se mu je posrečilo pod zaščito avstrijskih orožniških bajonetov zapustiti svojo domačo župnijo.

Za begunca se je sedaj pričelo žalostno romanje iz kraja v kraj, naša vlada mu ni dala podpore, češ, da za to ni nobenega fonda, in navezan je bil le na skromno podporo »Gosposvetskega Zvona« in privatnikov. Mudil se je v Ljubljani, potem v Ptuj pri Čučeku in nazadnje pol-drugo leto pri Sv. Lenartu v Slov. goricah. Dne 1. junija 1922 pa je škof Napotnik na smrtni postelji podpisal dekret, s katerim ga je imenoval za župnika pri Sv. Juriju v Slov. goricah.

V najprijaznejšem delu Slovenskih goric je Einspieler našel svoj novi dom. Ljudstvo se ga je oklenilo z ljubeznijo in spoštovanjem. In ljubezen njegovih faranov, ki so videli v njem ideal dušnega pastirja, mu je lajšala težke spomine.

Veliko je storil pokojni Einspieler za svoj narod, veliko je zanj pretrpel, sedaj pa je odšel k Bogu po zaslužno plačilo.

Veleslužnemu narodnemu borcu in pa trpinu bo ohranjen hvaležen spomin!

Veličasten pogreb prošta Einspielerja.

Sv. Jurij v Slov. gor., 2. maja 1927.

Danes smo položili k večnemu počitku koroškega narodnega mučenika, bivšega tinjskega prošta, koroškega deželnega poslanca ter tukajšnjega župnika g. Gregorja Einspielerja.

Skoro cele Slovenske gorice so bile ta dan po koncu. Od vseh strani so prihajale ljudske množice k Sv. Juriju. Vozovi in avtomobili so po vseh cestah, ki vodijo k Sv. Juriju, vozili Einspielerjeve častilce. Iz Maribora so se pripeljali na pogreb: veliki župan in rojak pokojnikov g. dr. Schaubach z okrajnim glavarjem vladnim svetnikom g. dr. Marko Ipavcem in vladnim tajnikom g. dr. Makarjem. Nadalje so dospeli: ravnatelj g. dr. M. Potočnik, dr. Rudolf Ravnik, predsednik kluba koroških Slovencev g. tovarnar Hochmüller s mnogimi člani kluba. Med udeleženci smo opazili več zastopnikov Slovencev iz Koroške in Primorske. Jugoslovanski klub in naše organizacije je zastopal narodni poslanec g. Franjo Žebot. Ljudstva je bilo okoli 10. ure zbranega pri cerkvi Sv. Jurija toliko, da je bil prijazni hriček podoben velikemu mravljišču.

Na spreved je došlo okoli 40 duhovnikov ne samo iz domače dekanije, ampak celo častiljivega starčka, nekdanjega župnika iz Št. Ruperta pri Velikoveu g. Treiberja smo opazili med udeleženci. Spreved, katerega se je udeležilo gotovo par tisoč ljudi, je vodil domači g. dekan, duh. svetovalec g. Jos. Janžekovič. Po mrtvaških molitvah je g. dekan imel govor v cerkvi. V svojem v srce segajočem govoru je primerjal rajnega narodnega mučenika Einspielerja trpečemu svetopisemskemu Jobu. Velikansko je bilo trpljenje in preganjanje, katero je moral prestati naš ljubljene in narodni mučenik Einspieler za svoj narod, za svoje ideale. A dobri mož je vse te težave prenašal s

nine. Ako se ta akcija posreči, in se dobi toliko zadružnikov in toliko deležne glavnice, ki bode zadostovala za nakup Vinko Vabičeve hmeljarne, potem jo bode kupila ta novoustanovljena zadruga. Pri podjetju bi bil tudi nadalje udeležen gospod Vinko Vabič. Zato pozivamo vse one hmeljarje, ki jim je na tem ležeče, da pride Vinko Vabičeva hmeljarna v Zaleu v dobre roke, ozir. v upravo vestnih ljudi, ki jim je v prvi vrsti korist hmeljarjev pri sreč, naj podpisajo pristopnice in vplačajo deleže. Eden delež znaša 1000 Din. Vsak zadružnik-hmeljar pa lahko podpiše tudi več deležev. Priglasiti se je pri Ljudski posojilnici v Celju.

Železniški nesreči. Dne 13. aprila je šel po železniškem mostu čez potok Radolno blizu postaje Sv. Lovrenc na Pohorju ponoči Fr. Dobovšek na svoje stanovanje v kamenolomu, kake četrte ure nad mostom. Druge poti od postaje ni. Mož ni vedel, da ima brzi tovorni vlak od Dravograda, ki bi imel voziti okoli 20. ure, zamudo. Podal se je po mostu in prihajajoči vlak ga je ravno na mostu zagrabil, mu zlomil eno nogo in ga z vso močjo vrgel na železno mostno orgajo, kjer je z razbito lobanjo in drugimi poškodbami obležal mrtev. — Druga železniška nesreča se je prigodila v istem kraju dne 28. aprila. Čez železniški tir drži okrajna cesta iz Sv. Lovrenca na Pohorju in Pušave na postajo Sv. Lovrenc na Pohorju. Prehod se zapira z zatvornico iz postaje. Omenjeni dan je pripeljal tovorni vlak od Fale. Kretnik na postaji je spuščal zatvornico na prehod. V tem trenutku je pripeljal hlapec lesnega trgovca Lešnika težko nabasani voz z deskami. Najbrž je mislil, da bo še prevozil in je zapeljal na tir. Zatvornica pa je padla med konje in voz in bil je ujet. K sreči so zapazili na postaji, da se je moralo na prelazu nekaj zgoditi, ker je zatvorni stroj nehaj delovati in so vlak, ki je že iz postaje vozil, ustavili; drugače bi bil oba konja razmesaril, tako je bila prelomljena samo zatvornica. Zakaj se je moglo to zgoditi? Prej je bila pri prelazu ob cesti hišica za čuvaja, ki je ob prihodu vlakov cesto zapirala; da bi žel. uprava prihranila plačo za enega kretnika ali čuvaja, je dala hišico podreti in sedaj se cesta zapira iz postaje. Občinstvo in občine so protestirale in opozarjale, da se bo enkrat zgodila kaka nesreča. Železniška uprava pa tega ni upoštevala. Ko bi na dotičnem kraju bil čuvaj, bi se te nesreče ne bile zgodile. Vse občinstvo obsoja neuteemeljeno varčevanje in želi, da se čuvajnica zopet vpostavi, da ni izpostavljeno nevarnostim in železniško osebje mnogim pisarjem in sitnostim.

Pomladanske prireditve Zveze vojnih tovarišev. — 8. maja: Odkritje spomenika v Borovnici. 26. maja: Veliko zborovanje mož, vojnih trpinov iz bivše Štajerske in odkritje zahvalne spominske plošče preostalih v priljubljenih Petrovčah (1 postaja od Celja). 6. junija: Pokrajinsko zborovanje na Žalostni gori (Preserje) za vse tovariše iz okoli nje ležečih krajev. 12. junija: Odkritje veličastnega spomenika 239 padlim Šentpeterčanom v Ljubljani. — Tovariši! Pojdite, vsak v tisti kraj kamor vsakogar vleče srce, posebno pa vam priporočamo Petrovče in Št. Peter (Ljubljana). Vse naše podružnice naj prav gotovo pošljejo vsaj zastopnike v ta dva kraja, ki naj se vsikdar javijo pri predsedniku Colariču. Če reflektirajo na prenočišče, naj to sporoče krajevemu slavnostnemu odboru. Glavno skupno zborovanje bo pa 21. avgusta na Brezjah. Povsod naj grmi naš glas: za našo v vojni pohabljenih tovariših prispevaj Slovenija in sama tudi opravljaj ta davek in skrbi za nje v svoji ljudski zbornici. — Tovariši: Vsi med sabo zvesto se ljubimo, s krvjo zapisanih besed ne pozabimo! — Glavni odbor ZSV v Ljubljani.

Najstarejši človek na svetu. Do nedavno je bilo splošno mnenje, da je najstarejši človek na svetu Zaro Agha, star Turčin, kateri je 31. marca praznoval svoj 154. rojstni dan. Ljudsko štetje v Turčiji pa je pokazalo, da je najstarejša žena, po imenu Fatma Hundum, stara 160 let. Rojena je bila v Tirnovi l. 1767. ter preživela vse svoje otro-

ke, dasi ima veliko število vnukov, pravnukov in pravnukov. Zaro Aghova žena — sedanja je enajsta — je 65 let stara in nedavno je izjavil, da ako mu ta umre, bo že še drugo dobil. Pred tremi leti je še vedno delal. Pravi, da je bil v življenju srečen in se nima nič pritožiti. Ko je bil star 90 let, je izgubil zobe, a dvanaest let pozneje torej v 102. letu sta mu v spodnji čeljusti zrastle dva nova.

Spominske podobe za prvo sv. obhajilo dobite gg. katehetie najlepše in najcenejše v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 ali v podružnici Aleksandrova cesta 6.

Za šk. dijaško semenišče so darovali: Na gostiji Erjavec—Lorbec, Marija Snežna, 90 Din; na gostiji Tušek—Kekec, Sv. Marko niže Ptuja, 110 Din; na neki gostiji pri Vurbergu, 100 Din; na gostiji Rotovnik—Gams, Šmartno pri Slovenjgradcu, 78 Din; dr. Ivan Jančič, 280 Din; Ivan Žibret, Planina pri Sevnici, 40 Din; na gostiji Težak—Janžekovič, Sv. Andraž v Slov. gor., 61 Din; Franc Satler, kaplan, Sv. Jurij ob Ščavnici, 176 Din; Ivan Kodrič, kaplan Marija Snežna, nabral pri blagoslovitvi križa, 100 Din. — Skupaj: 1035 Din. Bog povrni vsem darovalcem! Spominjajte se dijaškega semenišča z denarnimi zneski ob raznih slovesnostih!

Srbohrvatski-slovenski slovar lahko kupite v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Mali stane 20 Din, kjer pa je le najpotrebnejše. Veliki pa stane 60 Din. Tega posebno priporočamo vsem župnim in občinskim uradom. Največjo nevoljo na občinah povzročajo srbohrvatski dopisi, ki jih občinarji ne razumejo popolnoma. Temu se da odpomoči, ako si občina naroči Srbohrvatski-slovenski slovar pri Tiskarni sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5 ali Aleksandrova cesta 6. Stane 60 Din, poštnina posebej.

Molitvenik — najlepše birmsko darilo.

Vsem botrom in botram priporočamo, da dajo namesto ali pa vsaj poleg drugih spominkov na sv. birmo gotovo tudi molitvenik. Ker pa je na dan sv. birme najbolj nerodno se prerivati pri stojnicah in knjige pregledovati, zato si raje kar naročite katerega izmed sledečih molitvenikov iz Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Koroška cesta 5: Pri Jezusu, rd. obr. 9 Din, zl. obr. 15, 28, 38, 42 30, 54 Din. Češčena Marija, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 18, 19, 47, 52 Din. Rajski glasovi, zl. obr. 39, 43, 46, 52, 58, 62 Din. Nebesa, naš dom, zl. obr. 52, 60, 68, 80, 90 Din. Oče naš, rd. obr. 8.75 Din, zl. obr. 31 Din. Angelček, rd. obr. 7.50 Din, zl. obr. 26, 32, 23 Din. Kam greš, rd. obr. 9 Din, zl. obr. 17, 27 Din. Ključek nebeški, rd. obr. 20 Din, zl. obr. 25 Din. K Materi, rd. obr. 21 Din, zl. obr. 25 Din. Slava božja, rd. obr. 7 Din, zl. obr. 13, 15 Din. Bogu, kar je božjega, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din. Kruh življenja, rd. obr. 12 Din, zl. obr. 28 Din. Hoja za Kristusom, rd. obr. 16 Din, zl. obr. 24 Din. Zdrava Marija, rd. obr. 15 Din, zl. obr. 22, 30, 40, 44 Din. Jezus na Križu, rd. obr. 18 Din, zl. obr. 30 Din. Bog s Teboj, zl. obr. 16, 18 Din. Kvišku srca, zl. obr. 28, 43 Din. Večna molitev, rd. obr. 40 Din, zl. obr. 60 Din. Bogomila, rd. obr. 20 Din. Svetilnik na morju življenja, zl. obr. 20 Din. Zgodi se Tvoja volja, zl. obr. 50; 40 Din.

Isti molitveniki se dobijo tud v podružnici Tiskarne sv. Cirila v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

se je vršil v nedeljo, 1. maja ob obilni udeležbi iz domače in sosednih župnij. Shodu je predsedoval načelnik krajevne organizacije SLS g. Vrečke. Domači poslanec g. Franjo Žebot je podal izčrpno poročilo o položaju. Zborovalci so izrekli našim poslancem zahvalo za njih delo in popolno zaupanje. Naši vinogradniki so posebno veseli, da se je našim poslancem posrečilo doseči odpravo prijave vina v jeseni. Hvaležni smo jim tudi, ker so uspeli, da se je odpravila carina na galico. Na koncu shoda smo vsi obljubili, da bomo pri bodočih volitvah vsi kot en mož zopet volili našo Slovensko ljudsko stranko.

Mislinska dolina. V nedeljo, dne 26. aprila ste se vršila dva dobro obiskana shoda v Št. Petru na Kronske gori in v Št. Janžu pri Dravogradu, na katerih sta poročala narodni poslanec Vlad. Pušenjak in oblastni poslanec Iv. Guzej. Poročila so vzeli zborovalci z zadovoljstvom na znanje in se je poslanec SLS izrekla zaupnica. Po zborovanju so se odborniki strankine organizacije razgovarjali o regulaciji Mislinje, pospeševanju živinoreje potom biko-rejske zadruge, izplačilu vojne odškodnine in dobili od poslancev pojasnila, da se deluje za rešitev teh vprašanj.

Naša društva.

Od nekod. — Izobraževalna društva se v novejšem času snujejo tu in tam. Prav hvalevredno v smislu prave izobrazbe in v prvi vrsti potrebno v krajih, kjer se narod doslej še ni zanimal dovolj za prosvetno delo. Ljudske knjižnice, pevski društva, društveni večeri s poučnimi govori, predstavljanje ljudskih iger in dr. so gotovo sredstva za doseg moralnega tozadavnega uspeha. Navadno se pa vrši vse to v pomanjkanju potrebnega društvenega lokala v kaki gostilni s sledečo prosto zabavo in plesom, katerega se — kar namenu zelo škoduje — udeležuje le nedorastla, ne nadzorovana mladina do pozne ure, če ne vso noč. Naše mnenje je za to, da vsako izobraževalno društvo iz svojih priredb izključi naj vsak ples po vzgledu enakega društva v Črensovcih (Prekmurje), ki po povedanem izobrazbi naraščaja, in le ta pride v prvi vrsti v poštev, izobrazbi in moralnosti več škoduje kakor pa koristi in plesi na deželi sploh ne štejejo med izobraževalna sredstva. Nikakor pa izobraževalnemu društvu tudi ne koristi, ako se sestavi njegov odbor ali zastop zgolj iz še najpotrebnejše izobrazbe same potrebnih, nedorastle, mlekozobe in neizkušene mladine z izključenjem oseb, ki imajo v kraju ogled in veljavo. Kako naj vpliva ista na ljudstvo izobraževalno? Na noben način pa nismo za to, in to bi se moralo oblastno prepovedati, da se

Mariborsko pevsko okrožje

PEVSKI KONCERT

v nedeljo, dne 15. maja 1927

SPORED:

1. A. Foerster: Povejte, ve planine ... Moški zbor. Slov. pevsko društvo Maribor.
2. J. Aljaž: Domovini. Mešan zbor.
3. a) J. Semjanov: Na zeleni gori. Moški zbor. — J. Volc: Škrjančki. Moški zbor. — b) Dr. A. Schwab: Kukavica. Mešan zbor. — Dr. B. Ipavc: Slovan, na dan! Mešan zbor. Sv. Martin pri Vurbergu, pevovodja g. Stanko Novak.
4. Al. Mihelčič: Slavček. Moški zbor. — A. Nedved: Ljubezen in pomlad. Moški zbor Konjice, pevovodja g. A. Smogavec.
5. St. Premrl: Napitnica. Mešan zbor. — St. Mokranjec: Srbske narodne pesmi II. Mešan zbor. Slov. pevsko društvo Maribor, pevovodja g. Jan. Ev. Gašparič.

ODMOR.

6. a) Dr. B. Ipavc: Brezi jadra. Moški zbor. — L. Hudovernik: Naša zvezda. Moški zbor. — b) A. Nedved: Nazaj v planinski raj! Mešan zbor. Združeni zbori.

Dvorana Union (Götz)

Začetek ob 16. uri (4. uri popoldne).

Za razvedrilo.

Rešitev uganke iz Prelekije: 4 copotači (4 noge), 4 combelači (vime), 2 žareča (oči), 2 bodeča (rogova), pa en mihotep (rep) je — krava.

Nove uganke: Katero drevo vsako leto rodi, pa nikdar ne cveti? — Kateri človek je od spredaj in zadaj enak? — Cvet rdeč, za belo ograjo cveteč, še rdečo ograjo več, pa je cvet kakor speč. Včasih blagoduhteč, včasih strupeno bodeč, kakor ga pač človek rabiiti zna, ker ga vsak človek ima.

Ne more: Mihec in Drejček sta se tepla v šoli. Ko ju je učitelj zalotil, je rekel Mihcu, ker se mu je zdel bolj nedolžen kot Drejček: »Ne tepi Drejčka, čeprav te je on preje udaril! Ali ne veš, da smo se učili iz sv. pisma: Ako te kdo udari na eno lice, nastavi mu še drugo!« — Mihec pa je odgovoril: »Gospod učitelj, ali mene je Drejček po nosu udaril in jaz nimam drugega nosu!«

Velik umetnik. K bogatašu, ali velikemu skopuhu je bil poklican velik umetnik, ki bi naj bil nastikal na eno steno velike sobe veličastni prizor, kako gredo Izraelci skozi Rdeče morje. Ko pa je bogatin vprašal, kaj bo stalo, je umetnik povedal zelo visoko vsoto 1000 cekinov. Bogataš-skopuh pa je zbijal to ceno tako dolgo doli, da sta se konečno pogodila za 100 cekinov, ki mu jih je moral takoj šteti. Umetnik je bil seveda zelo užaljen. Poleg tega mu je bogataš še naročil, da naj hitro dela, ker je bil pač umetnik pri njem na hrani. Čez dva dni pa pokliče umetnik bogataša: »Gospod, slika je gotova!« Bogataš vesel, da bo zdaj malo stroškov zavoljo prehrane, stopi v sobo in vidi — rdeče pobarvano steno ter vzklikne: »Kaj je to?« Umetnik: »To je Rdeče morje!« »A kje so Izraelci?« »Ti so

Poročila S. L. S.

Ljubljanska oblastna skupščina. Oblastna skupščina je imela pretekli teden seje v ponedeljek, torek, petek in soboto. Vloženih je bilo veliko število za javni blagor koristnih predlogov. Omeniti je pred vsem predlog poslanca Umnika iz Gorenjskega glede učnega načrta pri šolah. Gospod veliki župan je dal zadovoljiv odgovor v tem smislu, da se bo želja kmetskega ljudstva pri novem učnem šolskem zakonu upoštevala. Sedaj je dolžnost vseh naših organizacij, kmetskih zvez, podružnic Kmetijske družbe, krajevnih organizacij SLS, občinskih odborov in krajevnih šolskih svetov, kakor tudi drugih prijateljev kmetijskega stanu in kmetov samih, da izrazijo svoje težnje glede šolskega zakona. Poslanec Deželak je vložil predlog radi podržavljenja okrajne ceste Celje—Laško—Rimske Toplice—Zidani most, in predlog glede zavarovanja bregov Savinje v Rifngradu in Debru pri Laškem in zavarovanje bregov Lahomnice in Gračnice, kjer voda trga posestnikom rodovitno zemljo. Prav zanimivo je bilo postopanje trboveljskega Sitarja in demokratskih poslancev glede premestitve glavarstva iz Laškega v Trbovlje. Cela zbornica je soglasno sprejela sklep odseka za uredbe, katerega poročevalec je bil poslanec dr. Česnik, da ostane glavarstvo v Laškem, a v Trbovljah se naj ustanovi ekspozitura. Torej je volk sit in ovca cela. Zmagalo je edino pravilno stališče, katerega je zastopala naša stranka v javnosti in zbornici. V soboto, dne 30. aprila je bila skupščina odgodena na nedoločen čas.

Za železničarje. Poslanci SLS: Križnik, Deželak in Tratnik so vložili dne 29. aprila z ozirom na to, da se je z dnem 1. aprila odpustilo večje število delavcev in je obenem znižana plača a tudi delo tako, da se dela namesto 6 dni samo 4 dni v tednu, v ljubljanski skupščini predlog: Oblastnemu odboru se naroča, da posreduje pri železniškem ministrstvu, da se čimprej zboljša položaj delavcev na železniških progah vsaj s tem, da bi se delo vršilo redno.

Laško. V nedeljo, dne 15. maja se vrši v Laškem v Društvenem domu po prvem sv. opravi shod SLS. Na shodu govorijo oblastni in narodni poslanci. Vabljeni tudi iz drugih župnij. Shodi po okraju se naznanijo pozneje.

Shod Slovenske ljudske stranke v Št. Ilju v Slov. gor.

vršijo predstave včasih neprimernih mladinskih iger po ljudskošolski mladini v gostilniških prostorih in se spravljajo na oder predstave, v katerih se prikazujejo razmere, ki niso za deco, kakor snubitev, zaroke, poroke, ženin, nevesta, mož, žena in enako, ker se s tem v nezreli dobi opozarjanje in vadijo učenci na to, kar njihovi starosti ne odgovarja in se poslušalci studi. Mladina današnjega časa itako hitro dozoreva, ni torej treba, njo pred časom vaditi na to, kar ji moralno ne prija, pač pa zabranjevati vse, kar jo stori pozorno na to. Zato še enkrat: Prirejanje dobrih ljudskih iger brez plesa! Predstave šolskih iger s strani šolskih otrok naj bi se pa vršile izključno le v šolskih prostorih s poprejšnjim odobrenjem igre po pristojnih šolskih oblastvih. Žal, da se povsod in tudi pri nas to ne upošteva.

Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico naznanja vsem svojim članom in članicam kakor tudi vsem prijateljem društva, da proslavi 25 letnico dne 8. maja 1927. Spored: 1. Zjutraj ob 6. uri sv. maša s skupnim sv. obhajilom v stolni cerkvi. Popoldne v dvorani Union (Götz): 2. Godba. 3. Pozdravni govor. 4. Petje »Maribora«. 5. Deklamacija. 6. Godba. 7. Slavnostni govor. 8. g. prof. Zivortnika. 8. Rudeči Šarafan (dvospev). 9. Godba.

Mlada Breda na slivniškem odru. Na belo nedeljo so priredili slivniški igralci ljudsko opereto, dvodejanko »Mlada Breda«. Navzlic zelo slabemu vremenu je prihitelo ta dan polno občinstva od blizu in daleč. Nikomur ni bilo žal, da se je udeležil te prireditve. Saj ta predstava je bila glede svoje dovršenosti na višku. Da je prišlo kaj tacega na naš oder, gre predvsem zahvala našim duševnim voditeljem, ki so žrtvovali toliko truda in skrbi za našo podeželsko prosveto. Zahvala gre tudi našim vztrajnim in požrtvovalnim igralcem. Kar se tiče poteka dejanj, bi omenil, da so skoraj vsi igralci izvrstno rešili svoje vloge. Seveda tu intam je že nekaj nedostatkov. Pa poglejmo raje njihove solnčne strani. Kdor je slišal otožno petje »mlade Brede« z njenim nežnim sopranom in njene matere z njenim zvonom altom tam pred kipom Marijinim, kdor je slišal otožno bolesten melodije obeh, se mu je moralo razboleti srce v tej tako čuvstveni sceni in marsikomu je izvabilo prikrite solze. Nekak tip zlobne ženske je bila Hamedova mati, polna slabih lastnosti, koje veselje in strast je to, da na podel način povzroči smrt nežne cvetke — Brede. — Hamed, ženin, mlade Brede, je vsakomur imponiral. Ganljiv je bil prizor ob zadnjih zdihljajih Brede in potem njegov tragičen konec, ko umrje vsled nesrečne usode svoje neveste v njenem naročju še mlad in v cvetu svoje mladosti. — Le tako naprej! Z vso energijo se borimo za našo podeželsko prosveto; še več enakih predstav na naš oder, kajti naše občinstvo že željno pričakuje nadaljnjih predstav.

Mala Nedelja. Nihče naj ne zamudi si ogledati Finžgarjeve narodne igre »Divji lovec« v nedeljo, 8. maja, ob pol 4. uri v Društvenem domu — samo enkrat ob vsakemu vremenu. Pridite od blizu in daleč!

že preko prišli! »Toda kje so Egiptčani?« »Ti so pa vsi potonili!« — Nato pa sta se silno naglo razšla.

Zmožen! Častnik: »Torej vi hočete na vsak način h konjenici. Ali pa ste že imeli v življenju kdaj s konji kaj opraviti?« Vojaški novinec: »Sem! Bil sem osem let zaposlen pri konjskem mesarju, kjer smo delali konjske klobase!«

Najbolj pogumen. Po tepežu na vasi je bilo pri sodišču zasliševanje. Sodnik je poklical Lukača in mu rekel: »Vi ste bili najbolj glasni, kakor so priče izpovedale. Vi pa trdite, da še zraven niste bili. Koliko ste stali proč, ko je Jernej zamahnil z ročico?« »Kakih deset korakov!« »Ko pa je mahnil drugi?« »O, gospod, ne vem natančno, pa menda je bilo že en kilometer!«

Gospodarstvo.

RESOLUCIJE

gospodarskega zborovanja Solčavanov dne 18. aprila 1927 v zadrugi dvorani.

Na zborovanju, ki so se ga udeležili skoro vsi gospodarji, se je najprej ugotovilo strašno gospodarsko stanje, čigar kriza je prišla do vrhunca.

Zborovalci se obračajo na merodajne kroge, tako oblasti kakor naše poslance s sledičimi resolucijami, ki so bile sestavljene na tem zborovanju:

1. Slabe letine, v katerih so nam pridelki pod dežjem in snegom segnili, so nam tako pristopile, da moramo kupovati do vsakega grižljaja po trgovinah. Niti seme se nam mnogokje ni povrnilo in smo ga morali kupiti.

2. Kadar je prej letina odpovedala, smo si pomagali z lesom in živinorejo. Ze par let sem se za les ne dobi ničesar ali vsaj tako malo, da se ne izplača sekati. Oni kmetje v gorah pa lesa sploh ne smejo prodati, ker se zadela. Pot do plavi je tako dolga, da spravilo več stane, kakor kpec more plačati. Ugotovimo, da so se pri taki prodaji nekateri tako zakopali, da so les dali zastonj in zraven zapravili polovico posestva.

3. Živinoreja nam več ne nese. Koliko stane družina za vzdrževanje živine! V gorah ne more kmet sam s svojo domačo družino na tako težavnih posestvih ničesar napraviti. Pogledati je treba enkrat košnja na velikanskih gorskih senožitih, čiščenih planin, naprava stelje — vzdrževanje gospodarskih poslopij. Vrh tega se ne more za živino toliko dobiti, da bi se izplačalo in to tembolj, ker jo prodamo radi odrezanosti od sveta in ceste toliko bolj po ceni.

4. Trdo prizadeti smo, ker nam davkarje ne verjamejo. Dohodninski davek nalagajo, čeprav ne vemo na kaj, ker večina kmetov si mora denar izposoditi, če hoče plačati navadni zemljiški davek.

5. Ugotovimo, da nimamo kmeta v Solčavi, ki bi ne bil dolžen silne vsote raznim posojilnicam in lesnim trgovcem!

6. Zadnja vodna katastrofa nas je spravila v naravnost obupen položaj, da so vsa živila še dražja, da nam je razoralo s plazovi njive in travnike, razdrlo ceste. Povodenj ni samo poplavlila, temveč celo odnesla rodovitno prst tako, da kažejo skalna rebra vsled plazov, ali nanosila v nižje kraje gramoza čez en meter.

7. Zborovalci zato sklenemo, da naprosimo vlado, da nam, ako nas še hoče obdržati kot kmete in davka zmožne, priskoči na pomoč. Davki se nam naj odpišejo, tako dohodnina kakor zemljiški davek od uničenih parcel.

Izjavljamo, da ne moremo več plačevati davkov, če prav se Solčavani še niso nikoli upirali. Odpis davkov se je zaprosil potom občine, a se dosedaj ni ničesar zgodilo.

8. Država nam naj nakloni kako izdatno podporo radi poplave, naj nam da na razpolago cenene kredite, da poplačamo najnujnejše dolge, ki grozijo našemu obstanku.

9. Da lahko gospodarsko živimo, potrebujemo državne podpore in kredite, ki so potrebni, da si napravimo lastno mlekarino in predilnico. Kajti po dolgem razmišljanju in debatanju smo spoznali, da drugega izhoda in rešitve za nas ni!

10. Zato pa mora biti cesta popravljena, kajti vse propada in ničesar se ne more ustanoviti, če ni prometnih zvez.

11. Naj se gleda na to, da se v doglednem času napravi železnica, da spravimo naše lesne in živinorejske zaklade v denar, kakor tudi naš zrak in našo krajevno krasoto (da se turistika poveča).

Te resolucije se naj smatrajo kot skrajno nujne!

Zborovalci.

Vinarsko društvo v Mariboru. Prva številka glasila Vinarsko društvo v Mariboru »Naše gorice« izide okoli 10. maja z zelo aktualnimi in zanimivimi članki. Po sklepu društvenega odbora dobijo list le oni, ki so plačali članarino. Zato pozivljamo vse zavedne in napredne vinogradnike, da prijavijo svoj pristop k društvu; vse one pa, katerim smo razposlali nabiralne pole, da pošljejo čimprej nabrano članarino.

Licencovanje in premovanje plemenskih bikov pomursko (sive), marijadvorske (bele) in pingavske (temnordeče šekaste) pasme za celi ptujski okraj bo dne

F. Turnšek, Polzela.

ŽELEZNIŠKA ZVEZA SAVINJSKA DOLINA—LJUBLJANA.

Pred vojno že projektirana proga Polzela—Vransko—Kamnik je, kakor mnogo drugih načrtov, z izbruhom vojne padla v vodo.

Nove državne meje, nove grupacije in težišča, zveza s pokrajinami, še veliko revnejšimi, kar se tiče železnice, nekaj pa tudi lastna brezbrzičnost in nezanimanje, vse to je te načrte tudi po vojni potisnilo še globlje v arhiv in pozabljene. In vendar so celi, posebno na lesu bogati kraji brez vsake železniške zveze. Savinjska dolina nima nobene prave zveze s prestolico Slovenije — Ljubljano.

Spremenjene razmere zahtevajo pa tudi spremembo načrta. Med tem, ko je prejšnji načrt predvideval le lokalno železnico, ozir. podaljšanje transverzalne Ljubljana—Kamnik do Polzele, mora imeti novi načrt namen, pridobiti Ljubljani novo in kratko železniško zvezo s srednjo Evropo.

Vprašanje bližnje bodočnosti je, da dobi Ljubljana direktno železniško zvezo z Jadranskim morjem. Brezdvomno bode ta povzdignila trgovino s srednjo Evropo in naša dolžnost je, da isto podpremo s čim največjimi ugodnostmi, med katerimi nagel prevoz ni zadnja.

Pogled na železniško karto nam pokaže, da pride v poštev za prevoz samo bivša južna železnica. Da ta, četudi dvotirna, še od daleč ne zadostuje, je jasno, posebno še,

9. majnika 1927 na sejmšču v Ptuj. Prignati se morajo vsi biki, ki so sposobni za pleme in so stari nad 15 mesecev. — Biki, ki ne bodo prignani in ki ne dobijo licence, se ne bodo smeli pripuščati. Kazen je zelo velika in stroga. — Ker bo ta dan tudi nakup in prodaja plemenskih bikov od 1 leta naprej, se pozivljajo bikorejci, da pridejo k licencovanju če imajo na prodaj ali nameravajo kupiti plemenskega bika. Biki od 9 mesecev starosti se naj priženejo na sejem.

Dražba gramoza za okrajne ceste mariborskega okrajnega zastopa se bo vršila 12. maja, ob 9. uri predpoldne v prostorih okrajnega zastopa Maribor na Koroški cesti.

Kmetovalci-zanimanci za okisanje krme — pozor! — Z ozirom na moje opozorilo v »Kmetovalcu« glede lesenih silo mi je poslal stavbenik g. Korošec v pregled načrt o novem, praktičnem lesenem silu, ki je konstruiran zelo spretno ter nudi napram Koflerjevemu, v zadnjem »Kmetovalcu« opisanemu silu mnoge prednosti. Stene Koroševega sila so 15 cm debele ter vsled tega in z uporabo lepenke, karboleja, firneža in barvanja absolutno nepropustne za zrak in vodo. Ta silo je radi tega mogoče postaviti deloma tudi v zemljo. Stroški za zgradbo te naprave niso višji, nego celo nižji kot pri Koflerjevem silu. Korošec silo je mogoče poslati po železnici ter ga je lahko vzeti narazen in zopet sestaviti. Tudi je prenosljiv iz enega posestva na drugo ter je samo temelj treba napraviti povsod nov. — Kmetovalci dobé pri g. Korošču (stavbenik, Gorenje 7, Smartno ob Paki) tudi načrte in proračune ter lahko na podlagi teh načrtov sami izgotovijo tozadevne silo-naprave. — Fr. Wernig, kmet. ref.

Mariborski trg, dne 30. aprila 1927. Trg je bil dobro založen in obiskan. 29 slaninarjev je pripeljalo 82 zaklanih svinj na trg in so jih prodajali po 15 do 27 Din za kg. Krompirja je bilo 32 vozov po 10—11 Din mernik. Perutnine je bilo 50 komadov; cene so bile kokešem in piščancem 17,50 do 45, racam 40 do 50, gosem 55 do 65, puranom 80 do 100 Din komad, kozličem (30 komadov) 65 do 95 Din, domačim zajcem 10 do 50, jagnjetom 110 do 130 Din komad, morskim prašičem 8 do 10 Din komad. — Krompir, zelenjava, druga živila, sadje, cvetlice, sadike. Krompir 1.25 do 1.75, grah v stroču 14, čebula 5 do 6, česen 13 do 18, kislje zelje 4, kislja repa 2, glavna solata 10 do 14, med 35 do 40, maslo surovo 44 do 46, kuhano 46 do 48, čajno 50 do 60 Din 1 kg, sir 34 do 40 Din kg, fižol 2,50 do 3, mleko 2,50 do 3, smetana 12 do 16, oljčno olje 36 do 40, bučno olje 16 do 20 Din liter, jajca 0,75 do 1,25 Din komad, karfiol 4 do 15, ohrovt 1 do 1,50 Din komad, jabolka 4 do 16, suhe češnje 7,50 do 10 Din kg, pomaranče 1 do 3, limone 0,75 do 1 Din komad. — Lesena in lončena roba 1 do 100 Din, grablje 6 do 8, leseni ročni vozički 150 do 300 Din kom., brezove metle 2,25 do 5 Din komad, koruzna slama vreča 25 do 30 Din. — Seno in slama na mariborskem trgu. V sredo, 27. aprila je bilo 9 vozov sena, 6 otave, 8 slame, v soboto 30. aprila pa 20 sena, 5 otave, 3 stelje, 12 slame na trgu. Cene so bile senu 70 do 90, otavi 70 do 80, stelji 30 do 35, slami 35 do 45 Din za 100 kg. Slami tudi 2 do 2,25 Din za škop.

Pisma iz domačih krajev.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. Milo so zadoneli zvonovi v torek, dne 26. t. m., naznanjajoč vsem žalostno vest, da je Bog poklical v maju življenja iz te solzne doline v boljše, srečnejše življenje nadebudnega, vzornega mladeniča in vrlega Orla Janeza Črepnjaka iz Zagajskega vrha. Nepričakovana novica o prežgodnji smrti ljubeznivega fanta je nemilo zadela vsakega. — Pljučnica, združena s srčno napako mu je izklopala prerani grob. Skoraj nobeden ni mogel verjeti, da bi bil Janez, ki ga je vse, brez izjeme spoštovali in ljubili, mrtev. Saj še je bil ob Veliki noči pri vstajenju. Gotovo takrat ni slutil nobeden, da bo ta dan zadnjikrat v orlovskem kroju. Na veliki pondeljek še je pomagal pri igri, katero je priredil orl. naraščaj. Zato se je ob tej žalostni novici zasolilo marsikatero oko. In kako tudi ne! Boljšega, plemenitejšega fanta ni bilo daleč na okoli. Bil je vrl član Marijine družbe, nad vse vestno je izvrševal njena pravila. Rad je sodeloval pri Mladenški zvezi. Pogrešal ga bo tudi pevski odsek. Petje je bilo njegovo posebno veselje. A največja izguba zadene s smrtjo pokojnega Janeza orlovski odsek. Za orlovsko organizacijo je živel in delal z vsem srcem. Meseca oktobra lanskega leta je prevzel še, predsedstvo benediške orliške srenje. Z mirnim srcem lahko rečemo, da je bil za vzor vsakemu fantu. Bil je izobražen kot makokateri fant. Kolikokrat je nastopil kot govornik in deklamator na raznih društvenih prireditvah, kjer je navduševal in vnel svoje tovariše za one vzore in cilje, za katere je gorelo njegovo mlado srce. Veselje ga je bilo opazovati na odru. Tako zelo se je znal živeti v svojo vlogo, da slehernemu privabil solze v oči ali pa tudi smeh. Nekaj izrednega je bila njegova pobožnost. Skoraj vsako nedeljo ga je bilo videti pri obhajilni mizi, kjer se je krepčal s kruhom življenja. Razen tega je bil vedno vesele narave. Kamor je prišel, je zavladala dobra volja, veselje, smeh. To veselje je izviralo brez dvoma iz njegovega čistega srca, iz njegove čiste, neskaljene duše. — Pogreb njegov je pokazal, kako je bil pokojni Janez priljubljen pri vseh, brez razlike. Domači Orli in Orlice so ga polnoštevilno v kroju

ker se važno križišče — Zidani most — ne da razširiti; pač pa grozi ravno tam nevarnost, da v slučaju kakšne katastrofe — elementarne ali druge — izgubimo vsako zvezo.

Z zgraditvijo proge Polzela—Vransko—Domžale—Ljubljana pa dobi Ljubljana novo in tudi krajšo zvezo s srednjo Evropo. S približno 70 km nove, po sigurnem in trdnem terenu zgrajene, in vsled tega cene proge, dobimo najkrajšo zvezo z industrijskimi centri Nemške Avstrije in upravičeno lahko upamo, da bo ta pritegnila mnogo prometa, kateri gre danes preko Italije ali na Hamburg; v naša Jugoslovanska pristanišča.

Pa tudi za te kraje, skozi katere bi šla nova proga, bi bila to prava gospodarska pomoč. Les, edini produkt za prodajo, bi se lahko vnovič pod mnogo ugodnejšimi pogoji. Savinjska dolina, ena najlepših in gmotno najboljših stoječih krajev, pa bi dobila direktno zvezo z našim gospodarskim in kulturnim središčem.

Proga bi bila tudi najkrajša vez med našo severno in južno mejo, kar je važno iz vojaško-strategičnih ozirov.

Prepričan sem, da bi ob primernem povdarjanju zgoraj navedenih prednosti, med katerimi vojaške niso na zadnjem mestu, ne bilo težko, merodajne faktorje zainteresirati za gradbo te proge. V prvi vrsti so zato poklicane v poštev prihajajoče občine, pa tudi drugi gospodarski krogi. Vsak korak, ki ga storimo, pa bodi na videz še tako majhen in momentano brezuspešen, nas privede bliže k cilju!

spremljali k cerkvi. Pri župnijskem križu so ga pričakovali še drugi Orli iz cele župnije. Izredno velika množica ga je spremljala na njegovi zadnji poti od cerkve na pokopališče. Mladenici Marijine družbe so tudi svetili pri sv. maši, kar je napravilo lep utis. Ob odprtem grobu sta se poslovila od njega domači č. g. župnik in br. sr. tajnik Geratič. Nobeno oko ni ostalo suho. Pevski zbor mu je na pokopališču zapel dve žalostinki. Brat Janko! Tvojem spominu se klanjajo bratje Orli. Zasluge, katere si si pridobil s svojim požrtvovalnim delom za Orla in za orliško srenjo, ostanejo vedno zapisane v zgodovini tukajšnjega Orla. Za napredek in orl. organizacijo si delal, trpel in žrtvoval vse svoje duševne in telesne zmožnosti. Bil si kakor svetilnik na gor. Svetil si nam s svojim krasnim zgledom. Zlata knjiga Ti je bila kažipot in zvezda vodnica v Tvojem lepem življenju. Kakor Orel se je dvigal Tvoj duh vedno višje in višje k božjemu Solncu, kamor je tako hrepnela Tvoja čista duša. Dragi Janko! Počivaj v miru. Tvoj spomin bo nam vedno svet. Zgodaj si končal, komaj 23 let Ti je bilo, a vendar si nam zapustil najlepši zgled. Bil si v malem zvest, zato pa sedaj upamo, da Te je dobri Bog, kateremu si zvesto služil, postavil čez veliko! Zelimo le, da bi nam Bog dal mnogo — mnogo tako vzornih mladeničev, kot je bil rajni Janez!

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Zaročil se je g. Anton Weiss, orožnik na Jezerskem z gospodično Dragico Loparnik, hčerko vengledne rodbine iz Biša. Iskreno častitamo.

Kapela pri Radenci. V torek, dne 26. t. m. smo imeli pogreb, kakor jih je Kapela redkokdaj videla. K zadnjemu počitku smo spremljali č. g. Josipa Domanjko, kaplana v začasnem pokopu. Pogreba se je udeležila šolska mladina iz spoštovanja do vnetega, dobrega kateheta sploh, veliko število možv, Marijina družba, izmed katerih je bilo nad 30 belo oblečenih družbenk, ki so med sv. mašo za rajnega darovale sv. obhajilo, kar je posebno ganilo vse navzoče. Družbenkam je sledilo v sprevedu 17 duhovnikov-sokratov, ki so mu skazali zadnjo čast. Pet čt. gg. duhovnikov je prišlo vsled neljube pomote že prejšnji dan, ki se drugi dan vsled izgube časa pogreba niso mogli udeležiti. Krsti je za žalujočimi starši sledila dolga vrsta žen in deklet. Pogreb je vodil in sv. daritev za rajnega opravil preč. g. dekan Josip Weigl od Sv. Križa pri Ljutomeru. Ginjlive, v srce segajoče besede mu je v cerkvi v slovo govoril bivši župnik rajnega — veleč. g. Franc Doberšek, župnik v Sevnici ob Savi. Domači pevski zbor mu je razven pri sv. maši, tudi pri hiši njegovega zadnjega bivanja in na pokopališču zapel ginjlive žalostinke v slovo. Bodi na tem mestu v imenu rajnega kakor tudi v imenu sorodnikov, izrečena prisrčna zahvala vsem, ki so v kakršnemkoli oziru pripomogli k temu, da se pogreb tako lepo izvršil kakor tudi vsem darovalcem obilnih vencev in sploh vsem, ki so se pogreba udeležili. Ti pa, dragi Joško, ki si tako goreče ljubil Gospoda in tako hrepel še njemu služiti — pa zadnje dni, ko si uvidel, da Te Vsemogočni k sebi vabi, tako potrpečljivo in vdano v voljo božjo prenašal svojo zahrbtno bolezen, ki ti je prerano utrjala nit življenja, naj Ti bode zemljica lahka na najlepšem gričku Slov. goric. Kakor so se Tvoji zemeljski ostanki položili v le-pimi cvetlicami okrašen grob, tako upamo, da se Tvoja čista duša sprehaja v nebesih med nebeškimi cvetkami. Počivaj v miru, blaga duša!

Sardinje pri Veliki Nedelji. Skoro nikdar ni dopisa iz naše občine. Ali sedaj sem primoran vam nekoliko opisati naše razmere. Naš lepi kraj je po pravici postal gnezdo fantovskih in dekliskih neumnosti. In to po zaslugi gospe »šmarncarke«, ki se prav pridno toči na takozvanem »pušenšanku«. Naj bi starši teh fantov in deklet jih raje pošiljali v cerkev k službi božji, kakor pa da še sami odobravajo take podlosti in pohujšanja druge mladine. To za sedaj in ako se ne bodo spametovali, pridejo tudi imena na dan. — Očividce Križogled.

Sv. Andraž. Sprejmite gospod urednik tudi enkrat dopis iz našega kraja. Sicer smo tihi, ker ne ljubimo strankarskih preprirov. Ker pa je neki tukajšnji dopisnik v »Domovini« se obregnil ob duhovne vaje, ki so se tukaj vršile, posebno pa še ob čast. g. patra iz Nazarij, sem primoran na to dati nekaj pojasnil. Res je, da ni veliko naročnikov »Domovine« v naši občini, katere je dosihmal skoro popolnoma pod praporom SLS; pa dopisniku tudi v tolažbo rečem, da niso jedva samo trije domovinci, ampak jih je kar sedem. Bilo jih je svojčas devet, pa dva sta se že iz-pamotovala in tega časopisa, ki si dela norca iz vsega, kar je svetega, ne sprejemata več. Res je tudi, da na direktni naslov pridejo samo trije izvod »Domovine«, pa ni ne kratimo nikomur njegovega prepričanja, če že kedo misli, da je to list pravi list za naše kmečke ljudstvo, naj ga dobiva na svoje ime in na domačo pošto ne pa skozi tujo preko Gore Oljke. Nadalje očita dopisnik v »Domovini«, da je hotel pater skočiti iz prižnice, res je, da bi bilo treba in iti še precej daleč po župniji, da bi njegov glas slišali domovinci, ker v cerkvi smo jih malo videli. Sicer s temi ne zgubimo nič, ne dobimo nič, kar nam pričajo že dvojne volitve. Vsakokrat je bilo v dotični škrljenci po 8 kroglic, bilo bi jih devet, pa je en naročnik ženska, ki pa žalibog nima volilne pravice. Mislimo pa, da kakor piše dopisnik »Domovine«, kako se bo ta list pomnožil tukaj, da to daleč ne bo šlo, ker naše geslo je: »Slovenski Gospodar, kateri pride k nam v 50 izvodih.

Svetinje. Preteklo nedeljo, dne 1. maja je tukajšnje katoliško Prosvetno društvo uprizorilo igr »Mlinar in njegova hči«. Napočilo je toпло pomladansko, res majniško krasno jutro. Pričakovali smo lep dan. Toda že opoldan so se začeli zagrinjati nad nami temni oblaki, iz katerih smo slišali zamolklo gromenje, naka je padla tudi mala roka. Tik pred igr se je vnela viničarija g. Baumana, približno 1 km oddaljena od našega uprizoritvenega prostora. Radi svarečih oblakov in nesrečnega ognja, je ostalo mnogo na igr namenjenih doma. Zato ponovi na občo željo ljudstva Prosvetno društvo »Mlinar in njegova hči« dne 15. maja, ob 3. uri popoldne na vrtu g. Franca Weber v Ivanjkovcih. Vsi, katere vas je zadržalo slabo vreme, ogenj itd, toda ste prijatelji poštene zabave, iskreno vabljeni. Odbor.

Galicija pri Celju. Na veliki četrtki je v Pirešici po dolgem trpljenju umrl posestnik Jožef Pečnik, pd. Zelenjak. Na Veliko noč je bil njegov pogreb. Veliko prijateljev in znancev je spre-milo pokojnika na zadnji pot; bil je ugleden in spoštovan mož. Dobri Zepi, počivaj v miru!

Škotja vas. Ta preklicani dopisnik v »Slov. Gospodarju« se je baje sam izdal. To je najnovejši v naši občini. Gospod župan s svojim adjutantom z nekim Robertom Kovačičem že namerja svoj samostojno-radičevski kanon nanj. Dolgo je bil brez orientacije, a sedaj ga je vendarle izsledil. Ze en teden ga bombardira, a dopisnik se še vedno neobstreljen izprehaja po Arclinu, kjer je bil baje dosedaj skrit. Toda, če ga je že g. župan izsledil, naj še cenj. čitatelji »Slov. Gospodarja« vedo zanj; samo poglejte na podpis tega dopisa. V pomirjenju pa vam g. župan izjavljam, da jaz nisem dopisnik v »Slov. Gospodarju« in da boste pač mogli vaš kanon kam drugam obrniti, če boste hoteli izslediti res pravega dopisnika. Toda, če me res že hočete prisiliti za dopisnika, sem vam tudi na razpolago, vendar bi vam to pač odsvetoval, ker bom znal vaš kanon pravočasno zaobrniti tako, da bo streljal nazaj po vas in ne po meni. Še nekaj k zadnjemu dopisu v »Slov. Gospodarju« (kdo je dopisnik dotičnega dopisa, ne vem). Dopisnik omenja, da ste neki osebi očitali nemurstvo. Da bo tudi javnost vedela, komu ste to očitali, povem, da ste to meni očitali. Javnost pa tudi naj sodi, na katerega izmed naju pade več nemurstva ali na mene, ali pa na vas, kajti dejstvo je, da se je nekaj vaša rojstna hiša prištevala k Nemcem in da imate še sedaj za adjutanta in agitatorja Nemca (slovenske matere sin!),

kar mi je, še ne dolgo od tega, sam priznal. Zvedel sem tudi, da te g. župan postali zadnji čas zelo bojeviti. To pa sklepam iz tega, ker pravite, da bi bil jaz »fajst tepen«, kje in kedaj, to sami veste. Tu bi vam pač svetoval, le obdržite hladno kri, kajti bolje je za vas, da premišlujete sejni zapisnik z dne ... kakor pa, da grozite invalidu.

Smarje pri Jelšah. V nedeljo, 1. majnika je g. župnik Lomlagoslovil na Ješovcu s primernim nagovorom prenovljeni križi. Pri tej priložnosti je nabral poslanec Turk v veseli družbi v gostiljni hiši Fr. Zidarja 64 Din za domači orlovski odsek. Vsem varovalcem Bog plačaj! Bog živi!

Svetina pri Celju. Na Belo nedeljo je priredila Mladenška Dekliška zveza iz Sv. Ruperta po večernicah v gostilniških prostorih gospe Franciške Klinar zanimiv sestanek: Naši mladi so se rekla, da je bilo veselje jih poslušati; Ojsteršekova Malika nam je povedala zanimivo zgodbo o marbuškem žrebetu, da smo prav iz srca smejali; o našem narodnem sovražniku alkoholizmu, smo slišali bridke resnice. Fantje so predstavljali igro: »Krčmar pri zvitem rogru«, ki je vzbudila mnogo smeha; igrali so dobro. Druga igra: »Jeza nad petelinom« se ni mogla vseliti. Veselo, pošteno razpoloženje je motil nek pijani, znani razuzdanec, ki je pred kratkim prilezel iz kajhe; javno se ta človek ponaša, da je eumen, kdor pošteno dela! Bog nas varuj takih zapeljivcev in ohajljivcev. Vsa mladina, ki je poštena in hoče taka ostati, pa je s toliko večjo vnamo oklepa svojih organizacij!

Sv. Rupert nad Laškim. V soboto, 30. aprila se je v Konjicah pri Knezu, pd. Pepelu zgodila velika nesreča: požar je uničil hišo in gospodarsko poslopje in vse, kar je bilo notri. Zgorel je tudi triletni otrok. Oče in mati sta bila na zaslužku od doma, šest otrok pa si je doma izmislilo za kratek čas, zakurili so. Vse je uničeno, revščina nepopisna, zavarovano, kakor navadno, manjkostno. Starši, skrivajte vžgalice pred otroci! — V Trobenolu se je preteklo dni zgodil zverinski zločin posilstva, preiskava je v teku. K rudokopu prihajajo iz tujine razni ljudje; v mnogih se se razlikujejo med seboj, samo v eni točki pa so si vsi podobni: brezverski so, zato pa tudi brezvestni! Socialisti se povod širokoustijo, da hočejo osrečiti ljudstvo, posebno delavce; pa h osrečujejo in odrešujejo samo z zasmehvanjem vsega, kar je nam vernim Slovincem svetega.

Novo mesto. Učenci za v I. razred gimnazije, ki bi radi vstopili v frančiškanski red, bodo dobivali podporo v hrani v frančiškanskem samostanu v Novem mestu. Prvi sprejemni izpiti na nekakajšnji gimnaziji bodo koncem junija. Posebno tretjerednikom prav priporoča, da bi take pridne in nadarjene dijake podpirali na pravočasno prijavi.

Mala oznanila.

V »Malih oznanilih« stane vsaka beseda 75 par. Najmanjša cena za oglas je 8 Din. Manjši zneski se lahko vpošiljajo tudi v znamkih. Upravništvo odgovarja na razna vprašanja samo takrat, ako je priložena znamka za odgovor.

Plapce 16—17 let star se sprejme na deželo. Naslov v upravi. 598

Kot učenka želim priti v trgovino, kjer bi imela tudi priložnost se naučiti nemškega jezika. K. Mastnak, Straža 9. Nosa cerkev, Voljnik. 605

ščem za kmečki mlin mlinarja amškega, v najkrajšem času. Naslov: Janko Zupanc, Brodce 15, p. Sv. Miklavž, Laško. 604

zučena šivilja želi priti k šivilji-mojstrinji kot pomočnica pri izdelovanju zunanje obleke. Več pove uprava lista. 637

prejme se kovaški pomočnik podkovsko šolo in tudi kovaški učenec takoj. Ponudbe je poslati na Franc Terjav, kovaški mojster, Polzela št. 63. 612

močen pekovski vajenec se prejme v pekarni v Počehovi (Lajtersberg); ondi se prodaja stroj za krmo rezat. 616

Pridna zakonska, brez otrok, možna nemškega in slovenskega jezika, se sprejmeta v službo za kmečko gospodarska pravila, ob vsej prehrani in dobri plači. Oglasijo se naj samo oni, katere poizvedba po njih preteklosti popolnoma priporoča. Badlova ulica 16, Maribor. 615

Prodajalka mešane stroke, išče službo. Cenjeni dopisi na Krošl. Koroška cesta 31. 618

rganist in cerkovnik, obenem okodelec, želi službo. Naslov v upravi. 628

Vajenca, ne nad 14 let starega, sprejemem takoj. Franc Mikl, trgovec, Sv. Marjeta pri Mošanjih. 635

Kuharico, pridno in pošteno, katara razume tudi druga gospodinjstva dela, sprejme takoj v službo Fani Polanc, valjni mlin, Radeče pri Zidanem mostu. Plača po dogovoru. 620

čence z dobrim šolskim spričevalom, ki je šele izstopil iz šole, se sprejme v trgovini z mešanim blagom Ivana Schöteritsch, Sv. Vid pri Ptuj. — 573

Ekonom, več v poljedelstvu, živinoreji, vinarstvu in sadjarstvu išče službe. Naslov v upravi lista pod »Ekonom«, 578

Kupi se srednje veliko posestvo po možnosti v ravnini, ob glavni cesti v mariborskem ali slovenjgraškem kraju. Pogoji: zidana hiša in gospodarsko poslopje, gozd in sadonosnik. — Prednost ima posestvo z vodno močjo. Več pove uprava. 624

Kdor želi kupiti ali prodati posestvo, naj se oglasi pri J. Grošlu, p. Slivnica pri Mariboru. 609

Prodaj mlin in žago na dobri potočni vodi, ki se lahko vsak čas nabere, da se lahko melje in žaga 14 dni zaporedoma. V mlinu je kamen in en valček, preša in vso orodje za tikvino olje delat. K temu spada blizu 10 oralov zemlje, 5 minut od glavne ceste, in 20 minut od žel. postaje. Pogoji se izvejo pri Alojziji Rakovec, Podgradje p. Ljutomer. 636

Kupim manjše kmečko ali vinogradno posestvo v okolici Maribora. Pismene ponudbe z navedbo cene na upravo lista. 634

Radi starosti se prodaja krasno posestvo ob glavni cesti, tik farne cerkve. V enonadstropni hiši je v prtiličju velika trgovina s pisarno in skladiščem; poleg je drugo skladišče, iz katerega se lahko naredi gostilna; sta dve kleti, vse je obokano in z opeko krito. V prvem nadstropju so štiri velike sobe in salon s krasno opremo. Zraven je novo gospodarsko poslopje, obokano in z opeko krito s kletjo za vino. Lepega polja je 13 oralov, 5 oralov bukovega gozda in dovolj travnikov; je tudi velik vrt z drevjem in vinsko trto ter sočivnik. Ena njiva je s hmeljem zasajena. Vozov za gospodarstvo je dovolj in ena lepa kočija. Več pove uprava lista. 619

Malo posestvo, 1½ ure oddaljeno od kolodvora Savski Brestovec (Rajhenburg), pol ure od rudnika Rešanj, obstoječe iz stanovanjske hiše, vinograda, njive, košenina in gozd, je za ceno 20.000 Din na prodaj. Jako pripravno je, da se postavi kaka žaga ali mlin ker je vodna moč na razpolago. Vse skukaj meri nekaj nad 5 oralov. — Vprašati je na naslov: Ivan Rathel, pek in gostilničar, Rajhenburg. 582

Prodaj posestvo 19 oralov, obstoječe iz njiv, sadonosnika, travnika in gozda z zidanim poslopjem, Rošpoh 5, p. Pesnica pri Mariboru. 540 3—1

Rodovito posestvo, 3 orali vinograda, velik sadonosnik, njive, travnikov za 12 glav živine, 3 hiše v lepem kraju Slovgoric, eno uro od Maribora, na prodaj. Pojasnila daje Sonenvald, Maribor, Volkmerjeva ul. št. 10. 589

Kovačija na deželi, prometni kraj, se da ugodno v najem. — Naslov: »Marstan«, Maribor, Koroška cesta 10-I. 627

Mala posestva, 4—10 oralov, okolica Maribor, Ptuj, išče več resnih kupcev. Natančne ponudbe brezplačno na »Marstan« Maribor, Koroška c. 10-I. 626

Prodaj se takoj Prokop-Plansichter, 3 delni, največja številka, prostostoječa in gibajoča, skoraj nov, pri Rajmud Lirzer stolarna, Maribor, Loška ulica. 610

Motorno kolo 2 HP za 2700 Din, istotako dobre gosli takoj prodaj. Skaza, Krčevina, Ptuj. 611

Lastni pridelek vina na prodaj: 18 hl letnika 1925, 9 hl letnika 1926 po nizki ceni. J. Znidarič, Hujbar pri Ivanjkovcih. 602

Jetika! Znani zdravnik za pljučne bolezni dr. Pečnik sprejema jetične v svojem zavodu Jánina, žel. postaja Rogaska Slatina, Stajersko. Pridite na pregled. 599

Orehe tudi v večji množini kupi po dobri ceni večja trgovina. Naslov: Posredovalnica »Marstan«, Maribor, Koroška cesta 10-I. 625

Prodaj več vagonov okroglega lesa, jesenovega in lipovega. Cena po dogovoru. Gamser J., Zg. Sv. Kungota. 630

Prodaj večjo množino jabolčnika, hruskovca in prvovrstne slivovke; cena po dogovoru. — Gamser Josip, Zg. Sv. Kungota. 629

Kolje za vinograd, lepo cepano in žagano tudi kostonjevo prodaj najcenejše Strasehill in Felber, trgovina z lesom, Maribor, Pristanška ulica 8. 633

Jesenove hlode, premera od 40 cm naprej, prvovrstne, pozimi sekane, ravne, brez grč, kupujemo. Ponudbe s točnim popisom blaga in specifikacijo mer pod značko »Promptno plačilo« na upravo lista. 588

Kmetje in hišni posestniki, pozor! Kdo zida in hoče imeti najcenejšo zidno opeko, naj se nemudoma obrne na stavbeno podjetje Dragotin Korošec — Smartno ob Paki. 576

Občni zbor Hranilnice in posojilnice Slivnica pri Mariboru, r. z. z n. z. se bo vršil dne 26. maja 1927, ob pol 8 uri v hran. prostorih. 1. Poročilo načelstva. 2. Odobritev rač. zaključka za 1. 1926. 3. Čitanje rev. poročila. 4. Slučajnosti. 632

Najboljše bučno olje, liter po 16 Din pri Lovrec, Maribor, Glavni trg, vrsta olja. 622

Razpis. Oddajo se zidarska, slikarska in plesarska dela pri šolskem poslopju v Rušah pri Mariboru. Interesenti se naj obrnejo na krajni šolski svet v Rušah do 1. junija 1927. 617

Redni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Guštanju r. z. z n. z. se bo vršil dne 15. maja t. l., ob 9 uri v dvorani pri Lečniku v Guštanju. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva o delovanju zadruga v 1. 1926. 3. Odobritev računsk. zaključka za 1. 1926. 4. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno sklepa ne glede na število navzočih članov. 614

OBVESTILO.

Občni zbor Krekove posojilnice r. z. z n. z. se vrši dne 14. maja 1927, ob pol 19 uri (pol 7.) v stranskih prostorih dvorane združne gospodarske banke na Aleksandrovi cesti 6 s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. 2. Odobritev rač. zaključka za 1. 1926. 3. Čitanje revizijskega poročila. 4. Slučajnosti. — Ako bi ta občni zbor ob navedeni uri ne bil sklepčen, se vrši pol ure kasneje na istem mestu in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, ki je sklepčen ne oziroma se na število navzočih članov. Načelstvo. 631

R. Savnik

modna in galanterijska trgovina
Celje, Aleksandrova 4

nudi vsakovrstno blago, kakor n. pr.: moško in žensko perilo, nogavice, rokavice, otroške obleke iz finejšega šofa, dežne plašče ter dežnike, pletenine, klobuke, kape, vse vrste robce itd. po najnižjih cenah. Postrežba solidna in točna. 1764

Točna in solidna postrežba!

Ustan. 1909.

Kilne pase

trebušne obveze, proti visečemu trebuhu, potujočim ledvicam in znižanju želodca, gumijevе nogavice in obveze za krčne žile. Umetne noge in roke, korsete, bergle, podloge za ploske noge, suspenzorije in vse aparate proti telesnim poškodbam izdeluje staroznana trdka

Franc Podgoršek, bandažist, Maribor Slovenska ulica 7. 154

Pismena naročila se točno izvršujejo ter pošiljajo po povzetju.

Pozor!

Pozor!

Radi renoviranja

prodajamo po znatno znižanih cenah vso manufakturno blago in dobite pri vsakem nakupu blaga razun znižanih cen še 601

10% popusta

ki se Vam izplača takoj ali v gotovini ali v blagu, kakor želite. — Izrabite to ugodno priliko, ki traja samo od

1. maja do 1. junija

v manufakturni trgovini

J. PREAC

Maribor, Glavni trg 13.

17. redni občni zbor

Živinorejske zadruga za Tolstivrh in okolico r. z. z o. z.

se vrši dne 15. maja t. l. v gostilni pd. Žgajnarja v Črnečah ob 11. uri dopoldne.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo načelstva in nadzorstva.
3. Potrditev računskega zaključka za leto 1926.
4. Volitev načelstva.
5. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

621

Načelstvo.

Naznanilo.

Ker se občni zbor Hranilnice in posojilnice v Dravogradu, r. z. z n. z. dne 28. aprila 1927 ni vršil, se bo isti vršil v četrtek, dne 19. maja 1927, po istem dnevnem redu in pripombi na istem kraju, razglašeni v številkah 15 in 16 »Slovenskega Gospodarja«. 623

Načelstvo.

: Fran Strupi, Celje :

Vam priporoča svojo bogato zalogo steklene in pocelanstve posode, svetilk, ogledal, raznovrstnih šip, lepih okvirov itd. — Prezema vsakršna steklarska dela. — Najsolidnejše cene in točna postrežba.

Na drobno in na debele.

Na drobno in na debele.

Anton Valenčak

trgovec in posestnik

v torek, dne 3. majnika ob pol 10. uri zvečer, v 46. letu svoje starosti po dolgi in mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki nepozabnega pokojnika se položijo v petek, dne 6. majnika ob 3. uri popoldne v rodbinsko grobnico v Smartnem pri Velenju k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode brala v soboto, dne 6. majnika ob 8. uri zjutraj v župni cerkvi v Smartnem pri Velenju.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin in molitev.

VELENJE, dne 3. majnika 1927.

Marija Valenčak roj. Lager, soproga.

Tonček, Micika, Zorica, Vladko, otroci.

Vsi ostali sorodniki.

Delo oblastne skupščine v Mariboru za gospodarski napredek cele pokrajine.

Priobčujemo predloge naših delavskih poslancev v oblastni skupščini v Mariboru. Ti predlogi nam pričajo, s kako skrbnostjo so naši poslanci pregledali vse potrebe domačega okraja in kako so se zanje tudi pobrigali, da so se vsaj deloma že letos upoštevale. Ta seznam ni popolnoma natančen, ker je poleg teh bilo vloženih še več predlogov, pisмено kot tudi ustmeno. Ravno tako so mnogi predlogi bili predloženi kot skupni predlogi celega kluba SLS. A eno naj ta seznam predlogov priča, da se slovenski narod ni zmotil, ko je gospodarstvo v oblastnih skupščinah izročil SLS. Eno naj ti predlogi tudi dokazujejo, da bo SLS rastla na moči v vsakem okraju in da bo pri prihodnjih volitvah še radovala še večje zmage.

PREDLOGI:

Okraj Celje.

Poslanci celjskega okraja: Krajnc Davorin, Levstik Miloš, Mesic Anton, Slomšek Franc in Uranjek Jakob so vložili sledeče predloge:

1. Ustanovitev kmetijsko-nadaljevalne šole v Zalcu in Braslovčah.
 2. Podpore po povodnji oškodovanim.
 3. Nakup plemenskih bikov in mrjascev.
 4. Regulacija Savinje in pritokov pri Celju.
 5. Poprave po poplavi porušene škarpe med Grižami in Zalcem.
 6. Prevzem okrajne ceste Celje—Laško v državno oskrbo.
 7. Izgraditev že davno projektirane ceste Polzela—St. Andraž—Velenje.
 8. Ustanovitev gospodinske šole v St. Jurju.
 9. Podpora za cesto Polzela—St. Andraž.
 10. Podpora Grajski vasi za regulacijo Bolske.
 11. Podpora za nabavo plemenskih bikov.
 12. Podpora za nujno popravilo ceste Zalec—Megajnica—Zabukovca.
 13. Spomenica SZR v Velenju in Zabukovici za zvišanje pokojnine upokojenim rudarjem.
 14. Da se ukine davek na ročno delo v l. 1927-28.
- Navedeni predlogi so bili uvaževani deloma že v proračunu, deloma pa je skupščina naložila odboru, da jih vzame v študij, zbere potrebne podatke, oziroma da posreduje na merodajnem mestu.

Okraj Dravograd.

Poslanca tega okraja Kugovnik Jurij in Stabej Jože sta vložila sledeče predloge:

1. Ustanovitev planinskih pašnikov na Pohorju.
2. Otvoritev 1. ljudskošolskega razreda pri Sv. Janezu.
3. Ureditve prispevkov za vzdrževanje cest v okraju Prevalje.
4. Preložitve ljudskošolskih počitnic na poznejši čas.
5. Zgraditev tovornega skladišča na postaji Trbonje.
6. Ustanovitev zaloge smodnika na Muti.
7. Zgradba ceste, ki bo vezala Mežiško in Savinjsko dolino.
8. Zgradbe normalnotirne železniške proge Črna—Kamnik.
9. Regulacija Meže in pritokov.
10. Poprava in vzdrževanje okrajnih in občinskih cest v prevaljskem okraju.
11. Prevzem in vzdrževanje bivše deželne koroške ceste Prevalje—Črna.
12. Povišanje prejemkov cestarjem prevaljskega okraja.

Tudi ti predlogi so bili večinoma že v proračunu in skupščina je to odobrila. Predlogi, ki zahtevajo daljši študij in vsled skromnih sredstev, s katerimi razpolaga sedaj oblastna skupščina, še niso izvedljivi, so bili izročeni odboru.

Okraj Gornji Grad.

Poslanca okraja Gornji Grad: Blekač Marko in Strucelj Franc sta vložila sledeče predloge:

1. Poprava ceste Luče—Solčava.
2. Regulacija Savinje.
3. Ureditve poštinih razmer v Gornjegrajskem okraju, posebno v Zadreški dolini.
4. Pospeševanje obrti in ustanovitev lastnega gremija v gornjegrajskem okraju.
5. Pospeševanje živinoreje v okraju.
6. Prost dogon živine na sejne v sosedni Avstriji.
7. Železnica Smartno na Paki—Kamnik.
8. Podpora za povzdigo sadjarstva in čebelarstva.
9. Podpore vsem kmetijskim zadrugam.
10. Podpora za že postavljeno novo šolo v Lepi nji, obč. Mozirje okolica.
11. Preložitve šolskih počitnic na jesen.
12. Podpora gasilnim društvom v Lučah in Solčavi.
13. Uvedbo davka na luksuzne avtomobile.
14. Da se stavbeni red na deželi predrugači.
15. Ustanovitev bolnice in hiralnice v gornjegrajskem okraju.
16. Prevzem okrajne ceste Smartno ob Paki—Solčava v drž. oskrbo.

Predlog o popravilu ceste in mostov med Lučami in Solčavo je bil obravnavan kot nujen in skupščina je sklenila s tozadevnimi deli v najkrajšem času pričeti. Predlog o ustanovitvi bolnice in hiralnice je bil v odseku in skupščini zavrnjen, ker ne kaže v posameznih okrajih ustanovljati manjših bolnic ali hiralnic, temveč stoji skupščina na stališču, povečati in modernizirati take dosedaj obstoječe zavode. Ostali predlogi so bili rešeni s proračunom, oziroma izročeni odboru.

Okraj Konjice.

Poslanca konjiškega okraja Bruderman Leopold in Napotnik Matija sta vložila sledeče predloge:

1. Železnica Poljčane—Konjice—Zreče.
2. Razširjenje bolnice rdečega križa v Konjicah in sprejetje v oblastno oskrbo ali pa naklonitev izdatne podpore.
3. Izdatno posipanje vseh cest v okraju Konjice ter dograditev ceste Sv. Duh—Loče in St. Jernej.
4. Regulacija reke Dravinje, Oplotišče in Žičnice.
5. Sadjarski in vinarski tečaj v Konjicah ter več kmetijskega poduka v zadnjih razredih ljudske šole.
6. Dobava koruze po nižjih cenah za revno prebivalstvo.
7. Prispevek konjerejskemu društvu za premiranje konj in živine.
8. Prispevek za zidanje meščanske šole.

Tudi navedeni predlogi so bili rešeni s proračunom, deloma se jih bo pa upoštevalo v bodočih proračunih.

Okraj Ljutomer.

Poslanci tega okraja Hraščelj Franc, Neudauer Alojzij in Rajh Joško so vložili na oblastno skupščino naslednje predloge:

1. Regulacija Mure.
2. Ureditve ceste Ljutomer—Cezanjevci—Branoslavci.
3. Podpora za okrajno cesto Gornja Radgona—Sv. Benedikt.
4. Nova cesta Veržej—Boreci.
5. Podpora za cesto v občini Grabe.
6. Zgradba mostu preko Mure pri Gor. Radgoni.
7. Prispevek za zdravstvene in socialne potrebe v Ljutomerem okraju.

8. Izdaja stavbene koncesije z omejenimi pravicami.

V razpravi o proračunu se je posebno povdarjala važnost regulacije Mure, ki z vedimi poplavlami dela velikansko škodo. Skupščina je naložila odboru, da se potegne v Beogradu, da se kredit za regulacijo Mure čimprej izplača ter se z delom hitro prične. Ostali predlogi so bili upoštevani s proračunom.

Okraj Maribor levi breg.

Poslanci tega okraja: Pirnat Franc, dr. Andrej Veble, Poljanec Ljudevit, Supančič Alojzij in Serbinec Ivan so vložili naslednje predloge:

1. Regulacija Pesnice in nje pritoka Drvanje.
2. Nujna potreba izgotovitve ceste Sv. Lenart v Slov. gor.—Bregova—Sv. Anton.
3. Nadaljevanje ceste Sv. Anton v Slov. gor.—Kraljevci—Sv. Jurij ob Ščavnici.
4. Izgotovitev ceste Sv. Rupert—Selce.
5. Prevzem ceste Gor. Radgona—Maribor v deželno oskrbo.
6. Nujna pomoč posestnikom Pesniške doline oziroma lenarčkega okraja radi metljivosti.
7. Preložitve šolskih počitnic na jesenski čas.
8. Odprava taksiranja ljudskošolskih spričeval.
9. Radi prireditve nasprotnih strank v šolskih prostorih.
10. Odprava taksiranja vojaških dokumentov radi prošnji za skrajšani rok.
11. Odprava krivične razdelitve davkov, osobito dohodnine.
12. Podpora bolnicam.
13. Radi sajenja šmarnice in nje nadomestitev z ameriki trsi.
14. Radi avtomobilskih voženj.
15. Radi podpore živinoreje, svinjereje in nabave plemenskih bikov.
16. Za odpomoč vinski krizi, predvsem ureditev vinskega izvoza v Avstrijo in omejitev uvoza dalmatinskih vin.
17. Prepoved točenja šmarnice in brezplačna dobava dobrih cepljenk onim kmetovalcem, ki iztrebijo šmarnico.
18. Preureditev vinorejske šole v Mariboru tako, kot je bila nekdanj in uvedba viničarskih tečajev.
19. Odprava kontrolnih listov in prijave vinskega pridelka.
20. Olajšanje nakupa »Dinamona«, da se olajša rigoliranje.
21. Pospeševanje živinoreje, sklicanje tozadevne ankete in dovolitev gojitve več vrst živinske pasme.
22. Prost odgon živine čez Plač in Pesniški vrh v Avstrijo na sejne.
23. Od države nastavljeni živinozdravniki na deželi. Dobava trošarine proste živinske soli in carine prost izvoz živine v Avstrijo.
24. Izboljšanje okrajne ceste Lajtersberg—Zg. Sv. Kungota—Svečina—Plač—Sv. Jurij. Od lastnikov avtomobilov se naj pobira za vzdrževanje teh cest poseben prispevek.
25. V svrhu pospeševanja tujkega prometa se naj dovoli s potnicami opremljenim tujcem prost prehod čez Plač in Lučki vrh.
26. Olajšanje obmejnega prometa in dovolitev carine prostega prenosa preko meje, raznih najpotrebnejših predmetov v manjših količinah za obmejno prebivalstvo.
27. Dobava trošarine prostega bencina za kmetijske stroje.
28. Obvezna vpeljava splošnega zavarovanja zoper točo.
29. Preustrojenje ljudskih šol v prid kmetijstvu, in sicer uvedba jesenskih počitnic, spomladni začetek šole za otroke-novince in zimske nadaljevalne šole za otroke nad 14 let.
30. Vzdrževanje in reguliranje Pesnice in drenažiranje močvirij in plazov.
31. Postavitev obmejne postaje pri St. Ilju.
32. Poprava poslopij na deželi se naj dovoli v samostojno izvršitev tudi malim kmečkim obrtnikom.
33. Dograditev ceste St. Ilj—Cersak.
34. Brezplačna kemična preiskava kmet. produktov, ureditev semenogojstva, nabava plemenskih bikov. Vzorna gnojišča na vzornih posestvih.
35. Zavarovanje kmet. delavstva, tudi viničarjev.
36. Zgraditev hiralnice v marib. okraju za onemogle kmečke delavce.
37. Nalog finančnim organom na meji, da streljajo samo v silobranu. Prepis zakonov o obmejnem prometu za obmej. občine.
38. Prost uvoz hmeljskih drogov iz inozemstva.
39. Splošen pouk o hmeljarstvu.
40. Pomoč brezposelnim.
41. Nov avtomobilni red.

Vsi predlogi so prišli na seji skupščine v razpravo. Rešeni so bili deloma s proračunom, deloma predani odboru v nadaljno postopanje.

Okraj Maribor desni breg.

Poslanci imenovanega okraja dr. Boštjan Schaubach, Martin Kores in Alojzij Sagaj so stavili v skupščini naslednje predloge:

1. Zaposlitev in skrb za brezposelne.
2. Skrb za zanemarjeno mladino.
3. Skrb za zastarele in onemogle.
4. Pomoč za oškodovance po plazovih v Laporju, Makolah in drugod.
5. Trošarine prost sladkor za čebelarje.
6. Prispevek za cesto Slov. Bistrica—Poljčane—Slatina.
7. Zgraditev nove ceste Pragersko—Makole—Rog. Slatina.
8. Izpopolnitev postaje Hoče v tovorno postajo.
9. Socialno zavarovanje ljudskih slojev.
10. Pospeševanje hmeljarstva.
11. Postavitev kmetijskega odseka.
12. Pospeševanje živinoreje.

Okraj Ptuj.

Poslanci ptujskega okraja: Ivan Čuš, Alojzij Janžekovič, L. Kröpl, Martin Napast, Peter Rozman in Ivan Veršič so stavili oblastni skupščini sledeče predloge:

1. Izvede se naj splošno socialno zavarovanje za viničarje in druge kmetijske delavce.
2. Pomoč zapušteni deci.
3. Podpora za fond za prostovoljno zavarovanje strokovne veze viničarjev.
4. Kredit za pomoč prebivalstvu Haloz v slučaju elementarnih neizgovodov in slabe letine.
5. Strokovna izobrazba vinogradnikov naj se pospešuje, šmarnico se naj ne zatira s silo, dovoli naj se točenje šmarnice pod vejo, ne pa v gostilni.
6. Pospeševanje sadjarstva.
7. Nabava plemenskih bikov za občine ormoškega okraja in Haloz.
8. Poprava cest v ormoškem okraju in Halozah.
9. Sprememba obrtnega zakona na deželi.
10. Podpora po plazovih oškodovanim posestnikom v občini Sv. Boltenk v Halozah.
11. Regulacija Drave in Pesnice.
12. Omejitev brezobzirne vožnje avtomobilov.
13. Prispevek za nakup plemenskih bikov.
14. Podpora ptujskemu okrajnemu zastopu za vzdrževanje cest.
15. Drenažiranje mokrih travnikov.
16. Odprava kontrolnih listov.
17. Pravilno postopanje pri odmeri dohodninskega davka.
18. Oblastne takse na avtomobile.
19. Sredstva za poučne tečaje po kmetijskih strokovnjakih.
20. Subvencija oskrbnikom državnih žrebecv.
21. Upoštevanje cepljenega trsja od trsničarskih zadrug.

Okraj Slovenjgradec.

Poslanci tega okraja: Blatnik Simon, Guzej Ivan in Ovčar Tomaž so vložili sledeče predloge:

1. Regulacija Mislinje.
2. Izplačilo zaostalih državnih prispevkov za vzdrževanje cest v okraju Slovenjgradec v znesku 400.000 Din.
3. Povrnitev že izdanih stroškov za regulacijo Mislinje ter prevzem nadaljnjih regulacijskih del v državni režiji.
4. Omejitev krošnjarstva.
5. Podpora bikorejskim in kmetijskim zadrugam.
6. Zapora dovoza hrvatske živine na tukajšnje sejne radi slabe pasme in nevarnosti okuženja.
7. Preložitve šolskih počitnic na jesen.
8. Pospeševanje poljedelstva in sadjarstva.
9. Carine prost uvoz hmelovk v svrhu zaščite domačih gozdov.
10. Podpora kmetijskim in gospodarskim tečajem.
11. Podpora obrtnim nadaljevalnim šolam.
12. Subvencija za zgraditev ceste Velenje—St. Andraž—Polzela.
13. Pospeševanje konjereje s carine prostim izvozom konj.

Okraj Šmarje.

Poslanci tega okraja dr. Anton Ogrizek, Krajnc Marko, Turk Ivan in Tovornik Jožef so stavili naslednje predloge:

1. Dograditev ceste Lesično—Prevorje—Sv. Urban.
2. Zgraditev škarpe ob okrajni cesti pri Sv. Vidu na Planini.
3. Dograditev in zveza cest z brežiškim okrajem.
4. Podpora za ustavitve plaza v Pilštanju.
5. Zgraditev ceste Dobje—Kalobje—Sv. Rupert—Sv. Jurij ob juž. železnici.
6. Podpora pri nakupu plemenskih bikov, konj in prašičev.
7. Podpora invalidov in vdov.
8. Graditev ceste Sv. Stefan—Zibika—Mestinje—Belo.
9. Ukinitve vinotočev po deželi in trgovinah.
10. Prepustitev občinskih lovov potom licitacije vsakemu, ne samo članom Lovskega društva in spreminitev lovskega zakona.
11. Brezobrestno posojilo za vinogradnike.
12. Postajališče pri Lipoglavu.
13. Ustanovitev gospodinske šole v St. Jurju ob juž. žel.
14. Podaljšanje žel. proge Rogatec—Krapina.
15. Zgraditev ceste Rogatec—Podčetrtlek ob Sotli.
16. Regulacija Sotle in pritokov.

Navedeni predlogi so bili deloma rešeni že s proračunom, kjer so za najnujnejše potrebe tega okraja predvidene gotove vsote, dočim pridejo drugi še v razpravo.

Prekmurje.

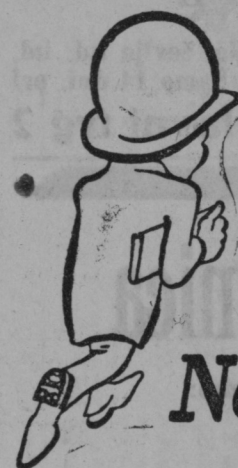
Poslanci prekmurskih okrajev M. Sobota in Dol. Lendava: Faflik Franc, Horvat Geza, Baša Ivan, Litrop Stefan, Osterc Peter so stavili celo vrsto predlogov, v katerih so upoštevale vse potrebe Prekmurja, med temi so najvažnejši: predlog o regulaciji Mure, ustanovitev trahomskega ambulatorija v Murski Soboti in pomoč siromakom za brezplačno lečenje, ureditev cest, zgraditev novih cest, spopolnitev gimnazije v Murski Soboti, ureditev poštinih in telefonskih razmer itd.

Medjimurje.

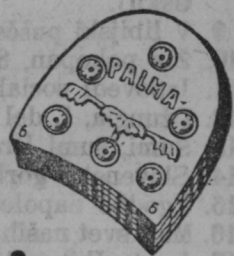
Poslanec dr. Kečkeš je vložil sledeče predloge:

1. O sajenju direktora (šmarnice).
2. Ukinitve kuluka in narodne snage v Medjimurju.
3. Pripomoč za popravo ljudske šole v Prelogu.
4. Pripomoč za zgradbo ljudske šole v Mali Subotici.
5. Pripomoč za zgradbo ljudske šole v Novakotcu.
6. Popravek mosta in županijski cesti v Kotorlbi.
7. Graditev mostu na Dravi pri Prelogu.

Predlogi poslancev iz Prekmurja in Medjimurja so bili polnoštevilno uvaževani, zlasti radi tega, ker so bili ti kraji dosedaj najbolj zanemarjeni.

**Neutrujeni
veseli
kadar so
Palma
pete na
čevljih.**

Birma se bliža!

P. n. Da si bodo zamogli tudi revni sloji nabaviti obleko, bodem prodajal sukno od 26 dinarjev naprej kakor tudi drugo jako dobro blago ter tkanine za perilo in to po najnižjih brezkonkurenčnih cenah. Se priporoča

J. Trpin, Maribor, Glavni trg 17.

Krapinske Toplice

pri Zagrebu Hrvatska, 42° C termalna voda in blato, zdravi reuma, išias, ženske bolezni itd. V pred- in posezoni znatni popust od redne sezone cene, poleg tega še poseben dogovor za 20 dnevno bivanje za pausalno ceno od 1280 Din (stanovanje, kopel, oskrba, vse pristojbine in zdravnik). Početek sezone 15. majnika.

Podrobna obvestila in prospekte daje kopališka uprava. 528

... Tirpilu zamorem dati

najboljše spričevalo.

Medtem, ko se mi v teku 8 let nikdar ni posrečilo, po zimi, ob krmljenju s kislimi odrezki, bolano tele rešiti, so pa v pretekli zimi vsa teleta, katerim sem od dneva skotenja dajal dnevno po en svaljček, zdrava ostala.

R. Klostergut C.

Tirpil se dobi pri živinozdravnikih in lekarnarjih. San. tovarna: CL. LAGERMANN, chem. tovarna AACHEN. Zastopnik: »Lykos«, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ul. 8.

Ravno se spomnim,

Zato

da se

naro-

bliža

čite

birma!

ilustr.

cenik,

da se prepričate, kje se najcenejše kupuje najlepša birmska darila! Pri meni dobite:

dobro niklasto žepno uro (3 l. jamstvo) že za . . . Din 88.—
srebrno uro za dečke, dvojni pokrov (5 l. j.) za samo . . . 250.—
srebrno uro za na roko (za dame) (5 l. j.) za samo . . . 220.—
precizno niklasto »Jupiter« uro (10 l. j.) za samo . . . 240.—
pravo niklasto »Omega« uro (10 l. j.) za samo . . . 395.—
pravo niklasto »Doxa« uro (10 l. j.) za samo . . . 340.—
dobro budilko (3 letno jamstvo) za samo . . . 60.—

Vsako naj zahteva veliki ilustrovani cenik brezplačno od eksportne trdnice švicarskih ur:

»Jupiter«, Maribor.

Detajlna prodaja Aleksandrova cesta 27 prej. A. Kiffmann, Maribor.
Eksportni oddelek Aleksandrova cesta 35. 496

Vaš denar naložite najbolj varno in dobičkanosno v

Posojilnici v Vojniku

r. z. z. n. z.

ki Vam obrestuje proste vloge po 6% in vezane po dogovoru. Retni in invalidni davek plačuje posojilnica iz lastnega. 600

Radi prezidave

se prodaja klobuke, obleke, plašče, perilo, čevlje itd. itd. po zelo znižanih cenah, še z 5% popusta. Samo 14 dni. pri Jakob-u Lah, Maribor, Glavni trg 2

Cirilova knjižnica

obsega dosedaj sledeče zvezke:

1. Naša država (razprodano).
2. Jugoslovanski Piemont, 7 Din.
3. Slovenska žena, 10 Din.
4. Moj stric in moj župnik, 4 Din.
5. Gladiatorji, I. del, 8 Din.
6. Gladiatorji, II. del, 10 Din.
7. Nevidni človek, 7 Din.
8. Dušica, I. del 16 Din, II. del 25 Din, III. del (v tisku).
9. V libijski puščavi, 12 Din.
10. Živ pokopan, 8 Din.
11. Izpovedi socialisti, 16 Din.
12. Džungla, I. del 18 Din, II. del 14 Din.
13. Šumi, šumi Drava, 5 Din.
14. Slovenske gorice, 7 Din.
15. Zgodbe napoleonskega vojaka, 12 Din.
16. Mali svet naših očetov, 28 Din.
17. Iz otroških ust.
18. Kadar rože cveto, 8.50 Din.
19. Zadnji Mohikanec, 11 Din.
20. Dom.
21. Kratka zgodovina Maribora, 20 Din.

Razpis.

Razpisuje se za popravo osnovne šole v Teharjih mizarsko in zidarsko delo.

Pogoji so v občinski pisarni v Teharjih na vpogled. Ponudbe je treba vložiti do 15. maja 1927, do 12. ure.

Zupanstvo občine Teharje,
dne 25. aprila 1927.

595

Objava preselitve.

Jugoslovensko Rudolf Mosse d. d. oglasni zavod, Zagreb, preseli se s 1. majem v svoje nove poslovne prostore na Zrinjskem trgu broj 20 poleg lekarne Brodjočin. 596

Denar naložite

najboljše in najvarnejše

pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici

v Mariboru

Stolna ulica 6 r. z. z. n. z. Stolna ulica 6

Obrestuje hranilne vloge brez odpovedi po

6%

na trimesečno odpoved po

8%

Ako hočete biti lepi

ako se hočete veseliti nad svojim dobro negovanim licem, svojim rokam in svojimi vedno lepše postajajočimi lasmi, uporabljajte tudi Vi kot mi:

Fellerjeva mila zdravja in lepote z marko »Elsa« najplemenitejši kakovosti. Vsebujejo medicinsko preizkušeno, dobro delujoče sestavine, ki se opijejo v kožo in jo oplemenjujejo. — Poizkusite enkrat:

Elsa lilijino mlečno milo
Elsa rumenjarkovo milo
Elsa glicerinsko milo
Elsa boraksovo milo
Elsa katransko milo
Elsa milo za britje in nikdar ne boste hoteli uporabljati drugega mila.

Za poizkus 5 kosov Elsa-mila še z zavojnine in poštino vred 62.— Din.

Te cene se razumejo le če se pošlje denar vnaprej, kar se proti povzetju pošilnice zviša za 10.— Din. — Naročila nasloviti različno takole:

Eugen V. Feller, lekarna v Stubici Donji, Elsa trg št. 641, 1549

Fellerjeva kavkaška pomada za obraz in zaščito kože »Elsa«. Ona Vam ohrani mladost in lepoto, gladi gube na koži in jo dela gibko barunkasto mehko. Strmeli boste, kako hitro Vam ginejo pege, mozolji, sojedi, razpokana in rdeča mesta.

Fellerjeva močna »Elsa« pomada za rast las zabranjuje izpadanje las, prerano osivelost, odstranjuje prhljaj, dela krhke lase mehke in gibke ter pospešuje rast las.

Za poizkus 1 lončica ene ali po 1 lonček od obeh pomad s zavojnine in poštino vred 88.— Din.

Kosm. IX.

Najbolje in najvarnejše naložite svoj denar pri

Okrajni posojilnici v Ljutomeru

r. z. z. n. z.

ki obrestuje hranilne vloge najboljše.

Tekoči računi.

Posojilo na poroštvo, zastavo in vknjižbe.

Uraduje za stranke vsak delavnik od 8. do 12. ure. 59

Dr. Ant. Mulej, odvetni v Mariboru

preseli svojo pisarno s 1. majem 1927 na

ALEKSANDROVO CESTO št. 11, I. nadstropje. 603

Izjava.

Podpisani sem se prepričal, da so bili računi krajnega šolskega sveta, katere je predložil g. upravitelj Lud. Štumpf dne 13. marca 1927 popolnoma v redu in so bila tedaj moja vprašanja, ki sem jih takrat stavil, in ki so bila žaljiva za zasebnega obtožitelja, neumestna. Zahvaljujem se zasebnemu obtožitelju, da je odstopil od tožbe. Franc Škof.

Oblastveno preizkušeni

čilski soliter

dobavi na bazi 95% takoj in po konkurenčnih cenah na drobno in na debelo

Hmeljarna Zalec.

Trpežnost Vaših čevljev se podaljša

ako uporabljate

»LUNA«

pravo terpentinsko kremo!

Prepričajte se!

DOL

obvezo in spreglejte vendar enkrat, da je samo Vaš dobiček, ako še danes kupite dopisnico za 50 para in pišite takoj po vzorce od sukna in kamgarna za moške obleke, razne volne za damske obleke, belega in pisane platna, cefira, kretona in sploh vse manufakture na veletrgovino R. Stermecki, Celje, št. 24, kjer je izbira velikanska, kvaliteta izborna in cene čudovito nizke. Naročila čez 400 D pošlino prosto.

Naložite denar le pri

Ljudski posojilnici v Celju

registrirani zadrugi z neomejeno zavezo

Cankarjeva ulica 4

poleg davkarije (poprej pri »Belem volu«), kjer je najbolj varno naložen in se najugodnejše obrestuje. 58

Retni in invalidni davek plačuje posojilnica.

Posojila po najnižji obrestni meri.

Oglasi v »Slov. Gospodarju« imajo najboljši uspeh!

Zadružna gospodarska banka d. d.

Podružnica Maribor.

V lastni novozgrajeni palači, Aleksandrova cesta 6, pred frančiškansko cerkvijo.

Izvršne vse bančne posle najhulantele. — Najvišje obrestovanje vlog na knjižice in v tekočem računu.

Pooblaščen prodajalec srečk državne razredne loterije.

Južno-štajerska hranilnica Celje

v lastni hiši Cankarjeva ulica št. 11, nasproti pošte. — Ustanovljena leta 1880

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure in jih obrestuje po kolikor mogoče najvišji obrestni meri. Retni davek plačuje hranilnica sama. Za varnost vlog jamčijo okraj: Gorjup, Sevnica, Šmarje, Šoštanj, Vransko in rezervni sklad. Hipotekarna posojila in vsakovrstni drugi krediti pod ugodnimi pogoji. Poštne položnice na razpolago.